

309010

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. { దేన్న వర్షాణము 1917 సం॥ జనవరి నెల 9 వ తేది మంగళవారము } No. 235
నంపుటము. 3. { న శ నా మ సం వ త్స ర పు ష్య మా స బ హు శ ప్ర థ మం. } { సంవిక ౨౩౫ }

ఉమిడి-రామయ్యశెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు పర్వతులు.
25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.
తెలివిలాసము: "ఉమిడియార్" ముద్రాను.
ఈ పటములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులను మృత ముగానవరముబంగారుతోలయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజుల కనులున్న అందలకు మజూరీల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.
ఇంకా మావద్ద బంగారు శల్ల నో డాలు, గెట్టితో డాలు, గెట్టిలిలు ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు డాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు, కాసుల పేర్లు, మిడింగలు అనేక విధములైన వెండిపాత్ర సామానాలు హాజరున యున్నవి. నాణ్యమైన నాలుబూచియ్యబడును. 598

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములు.
శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములను సరసముగా కొనుటకు సరి యైన చోటు ఇదియే. (681)
ఔలిగ్రాఫ్ ఆడను } పురుషోత్తమదాస్ హరిలాల్,
"OPAL" } 86 వైస్పు నాయకపీఠి,
ఓకల్ } సామాకామపేట, మద్రాసు.
ఆత్మజిజ్ఞాసా.
శరీరమును విడచినతెరువాత ఆత్మసృష్టి.
దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగార్లు. బి. ఏ.
చిన్నవైజ్ఞా చక్రస్మితగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రకావ్యకా కావ్యాలయము
591 పోస్టాఫీసు 212, మదరాసు.
కపాళశశిమ కస్తూరి, మంచిన పులము 1-కి ... 80-0-0
కు కును పువ్వు పులము 1-కి ... 2-0-0
అమ్మ తొండవండ్లిపోబోబాంబాయి అండ్ మదరాసు.

మంచినపుయ్యము! వేసవేలు ఖర్చుపడినది!! వెనుక వారకపు!!!
2 పంచలు కొనువారికి ఆత్మలాభాటమున కొరవని కోడంద్రప్రలాపము అను గ్రంథ మొకటి ఇనాము.
మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.
అనేకపంచలు ఖర్చుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న వారకకాయన్న గల మేలైన అసల్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనంద ముకొరకు తెప్పించి వికయించుచు న్నాము. ఇందులో ఎగుపు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేఘ వర్షం, ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాసునీయమైనవి, త్వగపడుదు.
5 క్లాసునదినిన్ని 2 క్లాసుర వెడల్పుగల పట్టుపంచె 1-కి 2-0-0
జపాక చుట్టుజాలలు చొక్కము 2 మూరలు ... 1-6-0
8 చొక్కములు తెప్పించుకొనిన పాన్ టెన్ పేనా ఇనాము.
అన్నిటికి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
(586) చిరునామ:- రాజలక్ష్మి కంపెనీ,
8, కంకప్ప మొరలి వీధి, తిరువల్లి క్లౌజీ మదరాసు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన
"ఆంధ్ర శిగరెట్లు"
615 (కోడిపురా మార్కు గలవి)
ఈ శిగరెట్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమున వెలసిన మేలైన పొగాకుచే ఆంగ్లం లగు మానవ తయారుచేయబడి, అనేకులచే మెప్పించబడినవి; కావీనిని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయులకు మిగులంబు అభిమానించి, ఉపయోగపాచి గుణాగుణముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పరిచితులకును దెల్పు ప్రార్థితులు. ఈ క్రింది ఆద్రెస్సుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియనగును.
ఆంధ్ర రాష్ట్రము: ప్రతి ముఖ్యపట్టణముందును ఏనుట్లు కావలెను.
యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,
6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటురోడ్ పోస్టు, మదరాసు.
ANDHRA CIGARETTES
6 CIGARETTES
THE UNIVERSAL TOBACCO CO. MADRAS.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల
మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని భాగచేయ గలుగుటకు తరిసియగు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులచేయునో అవి చెడి పోయినపుడు గల్గులముగా చేయు రిపేరులను యాచంశిముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారినద్దమంది లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. అందులకు ఫీను 60 రూపాయలు కట్టవలయును.
తిరిగి క్లాసులు ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేది నుండి ప్రారంభి పగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 30 వ తేదికి గాని అంతకు ముందుగా గాని దరఖాస్తులు చేసేకోవలయును పాఠశూరి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు భావోసంబడును. ఈ క్రింద నువ్వారిండువారికి వ్రాసికొనుడు.
(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149, Broadway Madras.
Telegraphic Address:- "GALY" Madras.

TOJAN'S IR FOOD.
టోజా నా. (కేశావరము) 593
శ్రీ లక్ష్మి వెండ్రకలు, విలువగల భూషణములకన్నను విలువైనది వెండ్రకలుగలగానూ, పొడవుగను సుంతట ప్రస్తుతి నరుదుగనన్నది. ఇవి రాశిపొడవుల అనేక కాణములగులవు గాన కొన్ని వైస ఈ టోజానాను ప్రతి దిము సగుముకొనెయెడల తెల్లని వెండ్రకలు నలువై మిక్కిలి తెరిగి రంగు జీవాముగా నుండును. వెండ్ర కల యభివృద్ధికి కావలసిన రక్తమును కల్గించి వెండ్రకలు రాశిపొవులు నాపును. చుండలను మానువును. బట్టలకు వెండ్రకలను అతి త్వరితముగా ఫట్టించును. ఈ టోజానా అనేక పలకఆహారమును ఇంగ్లీషువారు మెదట రుచిక్కిని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయించి న్నాను. పురుగులను జూపి కుగర్జను పుష్టి చేయును. వెండ్రకలు పగులట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వచ్ఛతలములలో తృప్తిగా కుగర్జుగలదు. కిరీట మును బోలు శిరశ్చంజము తగ్గెనని విచారపడకర్పలేదు. ఏ మాంపులుగాని యావనదళాలో వృద్ధిస్యము పొందనక్కరలేదు. తిరుకగపూచున్న టోజానా ఉపయోగించి తమ యావనమును కానాడుకొనుచుగాక. ఇందులో క్రొవ్వుకరియందలేదు. ఏ కెమిక్లవద్ద వైసను పరిశోధించుకో నచ్చును. దంభిము: కై లేనిపోని విధములచేసి ప్రకటించు వైలములనుకొని మోసపోకుడ. ఇది ఇంగ్లాండులో వేయి అగులకయే తయారుకాబడినది. తలనొప్పి మొదలగు శిశురొగములను పోగొట్టును. శ్రీ పురుషులకు ప్రాణహానమైన వెండ్రకలకు ఈ టోజానానుమించినది వేటొ కటియేమియునులేదని నొక్కి చెప్పగలము. అనేకములైన యోగ్యతా పుష్టిము లందినవి. పరిశీలించిచూచిన తెలియను. వేల కొలది. క్రయము. మా మందును మేము మిక్కిలి కొనియాడుట ప్రకటముగాదని యింతటితో విరమించివారము. ఇది రెండు విధములగు సంచబడును. పురుషులకు ఒకటి శ్రీలక్ష్మి కేశాకటి. ఏ కెమిక్ల దగ్గరవైసనరే ఈ దిగువ దగలకు వారకును.
చిరుదు. 5 కెమిక్ల సీసా చుట్టుకునే దానితో సహా రూ. 1-12-0. 10 కెమిక్ల చుట్టుకొనేదానితో సహా 2-12-0
దజనలు మొత్తముగ తీసికొనువారికి వేరేధరలు. శ్రీ. మత్తెలందు కంపెనీ, టుమెడ్, 19, కెకండులైసలీచ్, మద్రాస్

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కిని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0
తలనొప్పుల మాన్పును.
వాయువుపోట్ల పోగొట్టును
పార్శ్వపు నొప్పుల
భారదోలును.
సునాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియుండు నుండదగిచెడి.
వనమూలికలచే సిందూదేశ మందూ
తయారుచేయబడు మంచినందు.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాస్.
ANJITANJAN BALM
Best Indian Pain Balim
Anjitanjan Balm
SOMEAY

భాషా సేవక సంఘము.

రు 100. బహుమానములు రు 100. ప్రతి వారమును. ప్రతి వారమును.

మొదటి తరగతి బహుమానము రు 20-0-0 చొ॥ 1కి రు 20-0-0 రెండవ తరగతి బహుమానము రు 15-0-0 చొ॥ 1కి రు 15-0-0 మూడవ తరగతి బహుమానము రు 10-0-0 చొ॥ 2కి రు 20-0-0 నాల్గవ తరగతి బహుమానము రు 5-0-0 చొ॥ 5కి రు 25-0-0 అయినవ తరగతి బహుమానము రు 2-0-0 చొ॥ 10కి రు 20-0-0 మొత్తము 19కి రు 100-0-0

1. మొదటి తరగతి బహుమానము - సంఘమువారి కాక గాధను నిర్ణయించి ప్రతి సోమవారమును ప్రకటింతురు. ఆ గాధ నవంబరు 15 రకముల పద్యములు వ్రాసి పంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారికి కలుగును.

2. రెండవ తరగతి బహుమానము - సంఘమువారు ప్రతిసోమవారమును నిర్ణయించిన యొక గాధ ననుసరించి, హాసాభాషలో చుచ్చివ్రేలి ఒక వ్యాసమును 80 పద్యముల తిక్కున గాతుండ వ్రాసి పంపించినవారిలో నుత్తీర్ణులగువారికి కలుగును.

3. మూడవ తరగతి బహుమానము - సంఘము వారు నిర్ణయించిన గాధ ననుసరించి ఆంధ్రభాషలో మృదుమధుర వ్రేలిని చుచ్చివ్రేలు 80 పద్యముల తిక్కున గాతుండ వ్రాసి పంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారికి కలుగును.

4. నాల్గవ తరగతి బహుమానము - సోమవారమునాటి ఆంధ్రప్రతికలోని యెడటిలోయలలోను ప్రతిపంక్తిలో మూడు అక్షరములకు తిక్కున గాకయుండు లోమిడి పదములను తీసికొని అవి వాక్యాన్ని వచ్చునట్లు చేర్చి లోమిడిని సంపూర్ణవాక్యములను వ్రాసి పంపినవారిలో నుత్తీర్ణులగువారికి కలుగును.

5. అయినవ తరగతి బహుమానము - సోమవారమునాటి ఆంధ్రప్రతికలో యెడటిలోయలో లోని బేసి పద్యములోని మొదటి అక్షరములు 20 కుచ్చుకొని అవి మొదట వచ్చునట్లు 20 పద్యములతో వ్రాసి పంపినవారిలో నుత్తీర్ణులగువారికి కలుగును.

6. ఈ బహుమానములను గోరువారు వారివారి పేర్లు చిరు వామాలను నివరముగా వ్రాసి ఈ క్రిందిపత్రమును (కూపనను) పంపించిన సదకు బహుమానములు పొందగలరు.

7. పరీక్షలకుండు ఉత్తీర్ణులగువారి పేర్లు ఆంధ్రప్రతిక యందు ప్రతి సోమవారమును ప్రకటింపబడును. బహుమానములు ఉత్తీర్ణులగువారి ఖర్చుతో పోస్తున్నారా పంపబడును.

8. ఇందు 1,2,3, తరగతుల బహుమానముల క్వర్టై నను దీర్ఘాక్షరము చేయవచ్చును. 4,5, తరగతుల బహుమానములు కొద్ది తరగతులలో చదువుచున్న విద్యార్థులకు, స్త్రీలును కొంచెము విద్య చేర్చి తమ తమ వృత్తులనుండున్న పరిశ్రామికులకు, వ్యవసాయకారులకు, భాషాభాషాను వృద్ధి చేయింప కలయు నను తలంపుతో చేర్చగలపడినవి గావున ప్రతిగ్రామమునను ఈ సుము వారి యుద్దేశ్యములను బోధించి దీర్ఘాక్షరములను చేర్చినవారు వారి వారి పరిశ్రమలకు తగినంత ప్రతిఫలమును పొందగలరు. వలయువాడు వైసంఘము వారికి దీర్ఘాక్షరము బంపవలయును.

9. ఈ పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణులగువారి వ్యాసములను పద్యములును ఈ సంఘమువారి యిష్టు సారముగ ఉపయోగించుకొనుటకు హక్కు గలది యుండును. తనతనలకు వారి వారి వ్యాసములు వలయునట్లు బహుభుక్తులు ముందుగా పంపిన తిరిగి పంపబడును.

ఈ క్రింది కూపనను కత్తిరించి పంపవలయును.

TO THE MANAGER, Bhasha Sevak Sangham. 202 MINT STREET, MADRAS. ఆయా!

..... తరగతి బహుమానములకు నిర్ణీత మయిన పరీక్షలకు నిలువగోరి దీర్ఘాక్షరమును వామలగు ఆక్షరము వ్రాసి ఈ రోజున పంపినాను.

పేరు చిరునామా గ్రామము పోస్టాఫీసు పోస్టాఫీసు పోస్టాఫీసు

రామచంద్రపురమునుండి ఘరానానుమ్యు లొకరిట్లు మాకు వ్రాయుచున్నారు:

దేవుడు నామిచ్చినను పూజారి వరమిచ్చు దామెను. గవ్వ మెంటువాడు కోర్కె నొకదానిని కొత్తగ నేర్పగచి రామచంద్రపురము కోర్కెని నామకంబు చేసిరి. కానిదానిని మా గ్రామమున నెలకొల్పింపకు రాజును హేంద్రవరము, కాకి నాడలలోని స్త్రీదరుమహాశయులు వరమిచ్చుచున్నారు. అందు వలన మా తాలూకా ప్రజలు అనేకకష్టములను పడి న్యాయమును పొందుటకై అన్యధలములకు పోవలసిన గతి యింకను తప్పలేదు. స్త్రీదర్శకము వారిసామెక్కడ నున్నను రాకపోదు. ఎప్పుడును కాకి నొప్పియెత్తునా? వారికి మా గ్రామమునవా సయోగ్యులగు దివ్యభవనములు దొరకవట. అందువలన రామ చంద్రపురముకోర్కె రామచంద్రపురమున నెలకొల్పకూడవట. మాతాలూకా ప్రజలందరు వ్యయప్రయాసలపడి కాకినాడకూ రాజునుద్దేశా పోవలసట. బహుమానము కష్టపడినను తాము సాఖ్యపడిన చాలునను వారెట్టి న్యాయవాదులు! అయిన వీరివాడమైనను సర్వముకాదు. కోర్కెలో కోర్కె ప్లాపించు నప్పటి కాగ్రామ మెట్లున్నదో ప్రస్తుత మిగ్రామ మెట్లున్నదో మొన్నటిదియు దయచేసి స్వయముగ చూచిన మనగలు గారికి విశదము. యథా మేనక కాకినాడరాజును హేంద్రవరములలో హన్నయెడల స్త్రీదర్శ అన్ని కోర్కెల క్యవహారములను చక్కచెట్టుకొనవచ్చునను స్వలాభాపేక్షకాని మరి యొకటికాదు. వీరును స్వలాభపరులగు మరికొందరును చెప్ప విస్వప్రతులను ఖండింతుమన గ్రంథనిస్తార నుగును. కాన మాతాలూకా ప్రజల మొగ్రను మీరు పరమేశ్వరును, పరిపాలకులను, భగ్యపరులను విందును కాక యని వ్రాసితిని. కావున దీనిని తమ ప్రతికారక్షమనందు ప్రకటించుటకు కోరుచున్నాను.

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇంగ్లాండులో ఇంకావ్వోరేటు కాబడినది.

నోటీసు

1917 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీ లగా యతు ఈ క్రింది మార్పులు అమలుగోవికి వచ్చును.

(1) మదరాసు నుండి బయలుదేరు బెంగుళూరు మెయిలుబండి మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణీకులను వారి నొకర్లను తీసికొనిపోవు నిమిత్తము పెరంబూరు, తిరువనూరు స్టేషనులలో ఆగును. మరియు అక్కణము అంతకు పైగానూడు స్టేషనులకు బోవు మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులను సయితము ఆబండిలో తీసికొనిపోవును.

(2) బెంగుళూరు మెయిలు రైలుతిరువనూరు, ఆవడి, పెరంబూరు, బేస్ బ్రిడ్జి స్టేషనులలో అన్ని తరగతుల ప్రయాణీకులను దించుటకు మొదటి, రెండవ, తరగతుల ప్రయాణీకులను వారి నవ్రకర్లను ఎక్కించుకొనుటకును ఆగును.

(3) మదరాసుకు వచ్చు బొంబాయి మెయిలు బండిని అన్ని తరగతుల ప్రయాణీకులను దించుటకు మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణీకులను వారి నొకర్లను ఇటలరుమేడియేటు గ్లాసు ప్రయాణీకులను ఎక్కించికొనుటకును తిరువనూరు, పెరంబూరు బేస్ బ్రిడ్జి స్టేషనులలో ఆగును.

గమనిక:—1916 సంవత్సరము నె 25 రు కోచింగునైడులోని 40,41,46,49 మొ 55,58,63 పేజీలలోని క్రిందిభాగమున నుదహరింపబడియున్న ప్రకారము బ్రాహ్మణ్యజోని, నార్త ఉప్పు, నార్త వెప్పు లైనుల లోను మీటరు గ్యాజెట్లోని పూనా బెగ్గాం సెక్షనులోను నడచు మెయిలు బండ్లలో మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులను కొంత దూరమువరకు తీసికొనిపోవు విషయములోని నిషేధమును రద్దుచేయడ మవును.

4. 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగునైడు 20,23 పేజీలలో చెప్పబడియున్న ప్రకారము మొదటి రెండు తరగతుల ప్రయాణీకుల కొరకు పోవు భోజనపుబండి, హిందూ ప్రయాణీకులకొరకు పోవు ఫలహారపుబండియు అవబడును.

విలేఖకులకు సూచన

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రుడు.—జాబునందు సంతకములేదు.— సంపాదకుడు.

హాస్యస్పేట వార్తలు

పురపాలక సంఘము.

(ఒక విలేఖను యొద్దనుండి)

హాస్యస్పేట జనవరి 4.—మా మునిపాలిటికి ఉపాధ్యక్షుని యొక్క కొనుటకు గతనెల 20వ తేదీని సభ జరిగినది. ఆసదవికి డి. గురురాజరావు, కే. విశ్వనాథరావు గార్లు పనిచేయుచున్నారు. ఆనాడు వీరిలో నొకరికి నియమిత మైన్ వోల్టు రానందున తిరిగి, ఎన్నికలు 15వ తేదీని జరుగును. గురురాజరావు గారి నొకసారి ఉపాధ్యక్షుని జూచియుండిరి. వీరు తాలూకా బోర్డుకు అధికారిగా వ్యక్తులు కావలయుననికూడ యత్నించుచున్నారు. వీరిన్ని పనులందు తూగలగో లేదో తెలియదు. కావున వీరు తమ ధరభాస్తును ఒడుదొంగిని విశ్వనాథరావుగారు ఉపాధ్యక్షులగుట కవకాశము కల్పించిన బాగుండును.

సంఘములు

వ్యవసాయ సంఘములు, స్వరాజ్యసమితి ప్రహసంఘములు తమసభలను జరుపుటకు పురమధ్య నొక ఇంటిని అద్దెకు తీసికొనినవి.

స్వరాజ్య సమితి

గతనెల 24 వ తేదీని జరిగిన స్వరాజ్యసమితి సభలో జి. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు కార్యదర్శిగనుండుటకు నిర్ధారణచేసిరి. 1వ తేదీని జరిగిన సభయందు ఎన్. సర్వజ్ఞాచార్యులవారు స్వరాజ్యము గురించి ముహుర్తమిదిరి. వీరిక స్వరాజ్య భాండాగారమున నెలకొల్పవలయునని తలచుచున్నారు.

విజ్ఞోరువు వార్త.

నిన్న ప్రజలసభ జరిగినది. పార్కును పురపాలక సంఘమువారు యాభోదయ చేసకూడదనియు తమకే దానిని బాగు చేయ వలసినదనియు సభవారు తీర్మానించిరి. ఇంకీవిషయమై ప్రజల యభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు తహసీలు వారు వచ్చియుండిరి.

అద్భుత నివారిణి.

124

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎలక్ట్రో బానిక్ నెరల్సు

ఇది బలహీనులకును నీరసములకును చిద్రతకుండుట, జ్ఞాపకము తిక్కునగను, మెదడు దిమ్మగా మంకును.

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనము, ఆయాసము శుక్లశబ్దము పొగట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనచందు; బలమును గలిగించును అనేక వేలచుంగి ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిపాస్త్రు ఒకమాత్ర పరీక్షించుము

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0 40 " " " 2-0-0

నవీనము! నవీనము!!

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు

ఆట్రో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందుజటి ఆహార్య వాసనయును కలదు. ఆలోకచోర సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తుకాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయై వ్రేగాని 2-కి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన నను మధ్యలోనుంటే యంత శుభమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యేవేని యుండినా యీ ఆట్రో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపును. నెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0. 8-0 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12.0 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0.0 } రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము. పోలు ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ. నెం 155, జమ్నానగర్ బీధి, బొంబాయి.

చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది.)

నోటీసు.

ఈ క్రింది మార్పులు 1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీనుండి అమలులోనికి రాగలవు. ప్రయాణీకుల శ్రేణులు.

చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేపయిని

ఇంటరుమిడియేటు మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల ఒక ప్రయాణమున కగు రేట్లను ఈ క్రింది విధముగ మార్పు చేయడమునది.

మైలు 1-కి దన్నుడిలు.

ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు.	మదరాసు వాల్తేరు సెక్షను, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ	మొదటి 800 మైళ్లకు 4 1/2 దన్నుడిలు.
	బ్రాంచి లైనులు, మదరాసు రాయచూరు సెక్షను.	అంతకుపైబడిన దూరమునకు 8 1/2 దా.
మొయిలుబాడి మూడవతరగతి	పూనా, బెంగళూరు సిటీ (బ్రాంచి లైనులు గాక) బెజ	మొదటి 800 మైళ్లకు 4
	వాడ, బందరు సెక్షను.	ఎక్కువదూరమునకు 8
ఇతరబండ్లలో మూడవతరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (ఇతర బ్రాంచి లైనులుగాక విశాఖపట్టణము బ్రాంచిలైను సహా) పూనా, మిరాజ్ సెక్షను.	" " 3
	కోలాపూరు, మైసూరు (పి.మో.గా బ్రాంచి మినహా) గుంటకల్లు, బెంగళూరు సిటీ, లోండా, మార్బోగోవా హార్బరు సెక్షను.	" " 2 1/2
ఇతరబండ్లలో మూడవతరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (బ్రాంచి లైనులు సహా) పూనా, మిరాజ్, గుంటూరు.	మొదటి 200 మైళ్లకు 2 1/2
	మచిలీపట్నము మీటరుగ్యాజి సెక్షనులు.	మైడిదూరమునకు 2
ఇతరబండ్లలో మూడవతరగతి	డబ్లియు. ఐ. పి. సెక్షను	" " 2 1/2
	ఎ. ఎస్. ఎ. రైల్వేలోని ఇతర అన్ని సెక్షనులలోను	" " 2

మదరాసులోని ఏ రౌండు స్టేషనుల మధ్యనైనను కోలాపూర్ స్టేషన్ రైల్వేలోని ఏ రౌండు స్టేషనుల మధ్యనైనను ఇప్పుడు యిచ్చుచున్న ప్రత్యేకపు మూడవ తరగతి తగ్గు రేట్లు రద్దపరచడమునది. పై రేట్లు ప్రకారము తక్కువైట్టి

ప్రయాణీకులు ఒకటికి ఒక అణాకు తక్కువ కాకుండా ఛార్జి చేయబడును. 2. చొకతిరుగుప్రయాణపు టిక్కెట్లు. ఈ క్రింది చొకతిరుగుప్రయాణపు టిక్కెట్లు రద్దుచేయబడును.

1916 వ సంవత్సరపు 25-వ నెంబరు కోచింగు కైడు రిఫరెన్సు.

	పేరా	పేజీ
(ఏ) ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు రిటర్న్ టిక్కెట్లు	51 (a) ii	103
(బి) వారము పరిమితిగల రిటర్న్ టిక్కెట్లు	54	15
(సి) తిరువల్లూరు, తిరుత్తనీ హాడుగ రిటర్న్ టిక్కెట్లు	55	106

తాజాకలము } సాధారణపు రేట్ల చొప్పున అయ్యే ధనమును పుచ్చుకొని పండుగ ప్రయాణీకుల సౌకర్యాన్ని టిక్కెట్లు ఇయ్యబడును.

3. తగ్గింపబడిన కూలీ రేట్లు. నార్తెన్ టెల్లెగ్రాఫ్ నుండి, కలెక్టరేటుమధ్యను కూలీ ప్రయాణీకులకు గాను తగ్గింపబడి యున్న మూడవ తరగతి ప్రయాణపు రేట్లను, వలస కూలీల నిమిత్తమే వాల్తేరు, బెజవాడ మొదలు ఆవడి వరకును ఇచ్చుచు వచ్చిన రేట్లను రద్దు చేయబడును.

4. సీజ్ టిక్కెట్లు. బ్రాడ్ గ్యాజి సెక్షను పయన ఇంటరు మిడియేటు మూడవతరగతి మూడు మాసముల, ఆరు మాసముల రిటర్న్ టిక్కెట్ల ధరలును కొంచెము మార్పు చేయబడును.

5. కన్సెషను. 1916 వ సంవత్సరపు నెం 25 రు కోచింగు కైడులోని 115 మొదలు 122 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 63 పేరాలలోని (I), (II), (III), (IV), (VI), (XII), (XVI), (XVII), (XX), (XXI), (XXII), (XXIII) అయిటములలోని సహాయ ధరలు రద్దుచేయబడును.

6. మోటారుకార్లు. 1916 వ సంవత్సరము 5 నెంబరు కోచింగు కైడులోని 139 పేజీలో ప్రచురింపబడిన 178 పేర్ల గ్రాఫులోని (c) (I) పేరాలలోని మోటారుకార్ల తగ్గింపుధరలు రద్దుచేయబడును.

7. స్పెషలు రైళ్లు. సర్కసు, నాటక సంఘముల తీసికొనిపోవు నట్టి, నాలుగు చక్రముల బండ్లు 16 టికి మించక

గలిగియుండు స్పెషలు రైలుకుగాను మైలు 1-కి రు 4-8 0 ల చెప్పు ఛార్జి చేయబడును. ఇతరు మించిన బాడ్లకు ప్రో రేటా ఛార్జి చేయబడును.

8. రిజర్వు చేయబడు స్థలము. (ఏ) ఎమ్.ఎస్. ఎమ్. రైల్వే పయని బాడ్లకు గాని, కంపార్టుమెంటులకు గాని రిజర్వుచేయబడుటకు ఈ క్రింది ఛార్జీలు చేయబడును.

(i) 1-వ 2-వ తరగతులు:— 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు కైడు 128, 129 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 69 పేరాలలో చెప్పబడిన ప్రకారము రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకుగాను నిర్ణయింపబడిన రేట్లను ఛార్జి చేయబడును.

(ii) ఇంటరుమిడియేటు మూడవ తరగతులు:— బాడ్లపై గాని కంపార్టుమెంటుపై గాని నిర్ణయింపబడి యుండు జనసంఖ్యకు కాగల పూర్తి ఛార్జి చేయబడును

(బి) వివిధ తరగతులలోని కంపార్టుమెంటులకును ప్రస్తుతము చేయుచున్న తగ్గింపు రేట్లను మార్గక్ యధారీతి నుంచబడును.

(సి) 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు కైడులోని 131, 134, 135 పేజీలలోని 70, 87 పేరాలలో ప్రకటింపబడియున్న రీతి రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకు నిర్ణయింపబడిన తక్కువ రేట్లు రద్దుచేయబడును.

(డి) పూర్ణముగా రిజర్వు చేయబడియున్న నే తప్ప బండ్లను ఇతరలైనులమీద నడపబడవు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

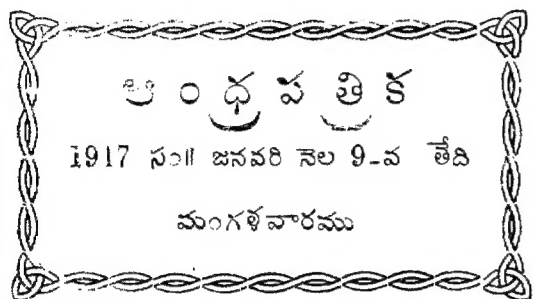
(౧)

“స్టేట్స్మన్సు” పత్రిక కలెక్టరేటు నగరపు స్టేట్స్మన్సు” పత్రిక హిందూజాత మిత్రురాల నని చెప్పుకొనుచున్నది. హిందువులు బోధ ప్రతి స్వేచ్ఛోద్యమమును, తక్కిన జాతుల స్థితికి గానతనను హిందూజాతముయొక్క ప్రతివాంఛను, (వెనుకీయక) యెది రించుటలో దాని మిత్రత్వమును బాగుగా జూపుచున్నది. భారతభూమి యన్నముదిని దాని నొక పాతికజాతముగ జేయువలె నను (తుచ్చపు) తలంపు నైకొనిన సిద్ధియేమియు ప్రభువు గారి యుద్ధమును (మైప్పుపత్రికకు వ్రాసినది) మిక్కిలి యధువలె మెనదిగను, వారి వ్యాసమును (వైంటింతు సెంచరీ మాసపత్రికకు వ్రాసినది) యుద్ధము మెనదిగను బాగుడు చున్నది. —“న్యూయిండియా” పత్రిక.

సిద్ధియైయు ప్రభువుగారు యుద్ధానంతరము హిందూజాత స్థితిగతులు నిశేషముగ మారగలవని గల పదునెనిమిదిమాసములలో ననేకు లనేకవిధ ముల కెప్పుటచే రాజప్రతినిధిగారి సామ్రాజ్యశాసన సభ్యులు 19 గురు గలసి న్యాయముగ తగుమైనకోర్కెల గోరి. వారలుల జేయుటవలన సిద్ధియైయుప్రభువుగారు కోపాచేశపరచుకొరి. భారతీయ జనాభిప్రాయమును భారతీయులతరపున సామ్రాజ్యశాసనసభవారు వాకొను తెంతయు నుచితముగా మె మిదివరలోనే నొక్కినొక్కి నక్కానించి యున్నాము. అందు 12 రు హిందువులు 5 గురు మహమ్మదీయులు ఒకరు పార్సీలు. గలరు. వారు హిందూజాతమునందలి యన్ని రాష్ట్రముల నుండియూ(పంజాబు మాత్రము తప్ప) ప్రతినిధులుగ వచ్చినవారు. అందులో 5 గురు భూకామందుల తరపునను ముగ్గురుగాతున్న ఇద్దరైన వర్తకులతరపునను ప్రాతినిధ్యమును బొందిరి. “వైంటింతు సెంచరీ” యను మాసపత్రికయందును, “మైప్పు” పత్రికయందలి జాబునందునుగూడ సిద్ధియైయు ప్రభువుగారి పదోవృత్తిండు ప్రతినిధులును నిజముగ ప్రజల ప్రతి నిధులు గారనియు, తమ స్వాధీనరామణోద్దేశముల మాత్రమే వ్యక్తీకరించుచు న్నారనియు, అధనా అట్లుగానుండే ఆంగ్లేయ భావజ్ఞానము గల భారతీయులలో నొక స్వల్పభాగపు జనాభి ప్రాయమును మాత్రమే తెలుపుచు న్నారనియు, వారిలో ననేకులు న్యాయవాదులనియు, అందుచే పరిపాలనా యుద్ధవాది త్వమునకు వారికిండుకయు నొగ్రాగ్యోదేవనియు కెప్పుడున్నారు. ఈ “సంస్కారి” యాలోచన లాదినుండియు నున్నావాక రములగ నుండలేదు. ఇటువంటివిప్రప్రాయమును జూచి “వైపుమినిచ్చు” పత్రిక మిగుల నమ్మక మొందినది. ఈ ప్రతినిధుల తినివాసులుగాని యొప్పుకొను సిద్ధియైయు ప్రభువు గారి లేల వాకి మార్పుల నిరాకరింపవలయును! అని యిది ప్రక్షించెను. నిజముగా నీ ప్రతినిధులలో నతివాదు లెవ్వరులేరు. ఈయనా స్వాధీనధర్మజ్ఞుని మాటనుబట్టియే. “ఆ ప్రతినిధుల మార్పుల నిందుకయు విచారింపకనే బుట్టకాఖిలు చేయవలయునని ప్రభువుగారి లేల గోరుచున్నారని” అడియడీకెను. “హిందూజాత మునం దసాయమే” వైక గలిగిన నిట్టి ప్రభువుల అతి సాహస పు తుంటి యాలోచనల వినుటకలనే గుండునటకు నుండి యము లేరు. ప్రస్తుతపు హిందూజాత పరిపాలనము కొలదినుండి పరిపాలనము గాకున్న నరియేమి? చిన్నప్పడే పట్టికగపు గాలిపూతు లేమియు సోకకుండు వెంపబడిన ప్రత్యేక యువోగీయ ద్విజాతులేకదా యీ కొలదిగండి పరి పాలకులు? సామ్రాజ్య విద్యా వ్యాపకములన దన్నడిప్పడే యదేకమంది విలువగల దొంతకపు టువోగీయ లన్న పరి పాలనా కాఖిలండును బతుకుదేరుచున్నాని యి. వారికి క్తి సామర్థ్యముల నిందుకయు శంకింప బనిలేననియు ప్రజల నా ప్రభువుగారి చెప్పుచున్నారు. ఇ. ప్రభువుగారి ఇష్టం దెడల అనభ్యుతయమునచ్చినది. న్యాయవాదులేమైనను నిరసముకై నను తెలివి తేటలు గలవారు యుద్ధ హిందూజాతములందు మాత్ర మేగాక ఏయేజాతమునందైన ఎక్కువ పుంతుబడిన గలిగియుండు సహజము అందుచే వారి నొకరక నణచివేచు బ్రతున్నారనియు. ప్రస్తుతము న్యాయవర్ధకుల ననుసరించి నాభివృద్ధి నొందుచున్న రాజకీయోద్యమము నణచివేయుట కధికారుల ప్రయత్నించుటయే ఈ యతివాదమునకును కారాకస్యమునకును గాణ మని సర్ కృష్ణగుప్తగారు చెప్పిన దెంతయు యధార్థము. ...తనపంటివారినలెనే సిద్ధియైయుప్రభువుగారును ఇంతకేక మెట్టి గాజన స్కాముమును జరుగకూడ దనుచున్నాడు. హిందూజాతమున నున్నంత కాలమును ప్రజల సౌఖ్యతన గ్రహింపనేని ఈ ప్రభువుగారు సయమును దొరికింపుడెల్ల నిట్టి తప్పు టభిప్రాయముల నతి నీచముగా తెలియరచుట కిది ప్రభువుగారు. ఈ విషయయంతటినిగూర్చి ఇతని చే మాట్లాడనిచ్చుట యుక్తముకాదు. ఏది యెట్లులైనను, “అనుభవజ్ఞుడ” ను ఇతనిశ్రేయ స్ఫురణొప్పది కాదు... —ఇండియాపత్రిక.

విషయానుక్రమణిక.

హాస్యపాఠము	2
సమకాలిక భిక్షాచారములు	3
ప్రధాన వ్యాసము	
షమ్ముఫర్దు ప్రభువు	4
వార్తలు—వ్యాఖ్యలు	5
విదేశీ విషయానుసంగ్గాములు	
విదేశీ కలకత్తా వార్తలు	6
దేశీయ కలకత్తా వార్తలు	7
విజ్ఞాపన	8
ఇంగ్లీషు కలకత్తా వార్తలు	9-10
భిక్షు మత విషయానుసంగ్గాములు	13

షమ్ముఫర్దు ప్రభువు

స్వాతంత్ర్య సంబోధనము

అన్ని జాతులకును పురోవృద్ధికి విద్యయే ముఖ్యసాధనము. విద్యాశిక్షణము మంచిస్థితియందుంచుటకు ఇతరసాధనములన్నియును మంచిస్థితియందుండ గలవు. విద్యాసంస్థాపనలు మంచిస్థితియందుంచుటకై దేశకాలపాత్రల కనురూపములైన విద్యావిధానములను కల్పించుట పాలకుల ధర్మము. వర్తమానకాలమునందు దేశక్షేమమునకు సద్భవిమైన విద్యావిధానములను స్థాపింపవలయునను ప్రయత్నములు సకలరాజ్యములందును చేయబడుచున్నవి. జర్మనుల ప్రతిభకు బలమునకు వారి విద్యావిధానములే కారణములు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు దంతటను విద్యావిధానములందు మార్పులు గలుగవలయునను భావము ప్రబలుచున్నది. హిందూ దేశమునందును విద్యానిర్మాణములందు మార్పులు గావలయుననుభావము ప్రబలుచున్నది. కానివలయుమార్పులను నిర్ణయించుట మాత్రము సులభసాధ్యము గాదు. ప్రజాక్షేమముకల్గుట దేశభువ్వదయమువల్లను ప్రజావర్గమునకును పాలకవర్గమునకును భేదాభిప్రాయముగలక. శ్రీ షమ్ముఫర్దుప్రభువు కలకత్తావిశ్వవిద్యాలయమునందు స్నాతకులను సంబోధించుచు విశ్వవిద్యాలయమునందు మార్పు లవసరమని ప్రతిపాదించెను. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము పాశ్చాత్య విజ్ఞానమును గరపుటకై హిందూ దేశమునందు స్థాపించిన విశ్వవిద్యాలయములందు మొదటి విశ్వవిద్యాలయము. అందు గత సంవత్సరమునందు 309 ఎం. ఏ., 1727 బి. ఏ., 88 ఎం. ఎస్., 368 బి. ఎస్., 74 ఎల్. టి., 283 బి. ఎల్. 87 ఎం. బి. పరీక్షలందును ఇతర పరీక్షలందు కొందరును కృతార్థులై. బి. ఏ. పరీక్షయందు కృతార్థులైనవారియందు 15 యవతులు గలరు. గెలమొందిన విద్యార్థుల సంఖ్యనుబట్టి యోచించిన కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయస్థితి సంతృప్తికరముగ నున్నదని చెప్పవలయును. కలకత్తా యందు గల ఆంగ్లో ఇండియను వర్ణాభిమానులు విద్యా శిక్షణమునందు దక్షత లేదనియును పరిభ్రాణము తక్కువగ నున్నదనియును ఘోషించి గడంగిరి. ఆ ఘోషను నమ్మి షమ్ముఫర్దు ప్రభువు విశ్వవిద్యాలయమునందు సంస్కరణము లవసర

మని తలచిన సంస్కరణములవలన విద్యాదేవికి బలము గలుగ నేరదు.

షమ్ముఫర్దు ప్రభువు తెలిపిన నటులు విశ్వవిద్యాలయాధికారుల సంకల్పము శ్రేష్ఠమైన విద్యను విశుద్ధమైన విద్యావిధానముల ననుసరించి గరపుట యే యున్నది. అవసరమైన విద్యావిధానములను నిర్ణయించుటకై ఒకపంచాయతీ సభను నేర్పరచుటకై షమ్ముఫర్దు ప్రభువు తలపెట్టెను. ఆ పంచాయతీసభయందు పాశ్చాత్య పండితులు మువ్వుగురును. మరొకరు స్థానిక ప్రతినిధులును జేరగలరు. ఆ సభ విద్యాదక్షత్వమును సాధించుటకై విద్యాసమస్యను విద్యాప్రయోజనము నాధార పరచుకొని నిర్ణయింప నుపక్రమించును. పంచాయతీసభ లండను విశ్వవిద్యాలయస్థితిని యోచించుటకై ఏర్పడిన సభ యోచించిన విషయములను యోచించి విద్యాదక్షత్వమున కవసరమైన విధానములను నిర్ణయింపగలరు. లండను విశ్వవిద్యాలయమునకును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకును పరిస్థితులందు విశేష భేదము గలదు. భాగ్యదశయందు గాని విద్యాదశయందు గాని లండను నగరమునకును వంగరాష్ట్రమునకును పోలిక లేదు. లండను నగరము వృద్ధిని పొందిన మహానగరము. లండనువిశ్వవిద్యాలయమునందు దానగరమునందలి కళాశాలలు మాత్రము చేరియుండును. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునందు వంగరాష్ట్రమున గల కళాశాలలన్నియును చేరి యున్నవి. విద్యాదక్షత్వము నెపమున విద్యావ్యాప్తికి భంగము గలిగిన పంచాయతీసభవలన కీడు గలుగును గాని మేలు గలుగ నేరదు. కర్జనుప్రభువు నిర్మించిన విద్యాపంచాయతీ సభవలన విద్యావ్యాపనమునకు గలిగిన యుపద్రవము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. విద్య సామాన్యలకు గగనకుసుమ మగుచున్నది. పంచాయతీ సభలు ధనవ్యయమునకు గారణంబులగును. వంగరాష్ట్రమునందలి పరిస్థితుల నెరుగని పాశ్చాత్య పండితులుచేయు నిర్ణయములు ప్రయోజనకారులు గాక హావచ్చును. పంచాయతీ సభ అధికారులు నిర్ధారణ చేసిన సూత్రముల ననుసరించియే విచారణకు బూతుకొనును. పరిణామము లోగడ గురుదాసు బెనర్జిగారు తెలిపినటులు చక్కటి పునాది లేని సుందరసాధనిర్మాణము గావచ్చును. ఆకలి గొనినవానికి కావలసినది అన్నము గాని పంచభక్ష్యపరమాన్నము గాదు. విద్య విరివిగ వ్యాపించినపుడు విద్యాదక్షత్వము సహజముగ గలుగును.

విద్యాసాధనమునకు శీలము స్థిరప్రవృత్తి ఫలము లని షమ్ముఫర్దుప్రభువు తెలిపెను. విశ్వవిద్యాలయములందు శిక్షను బడసినవారు నూతనాకృతిని దాల్చి పూర్వపురితిని నుండిన ప్రయోజనము లేదని షమ్ముఫర్దు ప్రభువు తెలిపియుండెను. ఓమరు ఖయ్యమునందు పాదిమహాకవి వివిధవిద్యాద్యారములందును ప్రవేశించి యథాహామముతో మరలి వచ్చితి నని నుడివినభావము విశ్వవిద్యాలయముల కన్యాయుపబాలదని షమ్ముఫర్దుప్రభువు తెలిపెను. శీలము స్థిరప్రవృత్తి సాధనయోగ్యములైనను నవి విశ్వవిద్యాలయ శిక్షణము వలన లభము లనుటకు వీలులేదు. శీలము పరిపరముల బలమువలన గలుగుచున్నది. శీలమునందును స్థిరప్రవృత్తియందును వివిధజాతులకు భేదభావము గలదు. కవికుల శేఖరుడు రవీంద్రనాథ్ ఠాకూరు పాశ్చాత్యసంస్కరణమునకు ప్రయోజనము “సంవిధిత స్వార్థపరత్వము” అని చెప్పిన మాటను పాశ్చాత్య శీలమును గరపదలచినవారు గమనించవలసియుండును. స్థిరప్రవృత్తియును అసర్థములకు గారణము గావచ్చు నని జర్మనులు లోకమునకు విశేషము

చేసిరి. హైందవ యువజనులకు సాధుశీలమును స్థిరప్రవృత్తిని గరపుటకు హైందవ గురువులు తగియుండురు. ఏ దేశపు సాంప్రదాయాచారములు ఆ దేశీయుల వికాసమునకు తగియుండును. ఆంగ్ల యువజనులు వారి దేశభక్తుల నారాధించుట సహజము. హైందవ యువజనులు వారి దేశభక్తుల నారాధించుటయును సహజము. బాల గంగాధర తిలకు రూపపటమును గలిగి యుండుట రాజద్రోహ మని తలచెడి యధికారులు గలరు. పాశ్చాత్యులనుకంటెను ప్రాచ్యులందు కల్పనా సామర్థ్యము అధికముగ గలదని రాజప్రతినిధి తెలిపియుండెను. కల్పనాసామర్థ్యమునకు రాజ్యాధికారులకు సంఘర్షణ మేర్పడినపుడు కష్టములు సంభవించుచున్నవి. ఇదియే పాలకులకు ప్రజలకును దృష్టిపథమునందు గల భేదము. దేశములందు యువజనులకు తగినవృత్తులు లేవు. న్యాయవాది వృత్తి సర్కారు ఉద్యోగములు ముఖ్యమైన వృత్తులు. విద్యాశిక్షణవృత్తియందు ఉపాధ్యాయులు తగిన వేతనమును బొందు లేరు. యువజనులకు తగిన వృత్తులను గల్పించుటకును ఉపాధ్యాయవృత్తిని బాగుజేయుటకును షమ్ముఫర్దు ప్రభువుగారు పూనుకొనుట సంతృప్తికరము. కాని శాస్త్రసాహిత్యవిద్యలకును కర్మవిద్యలకును భేదమును గల్పించు నపుడు శాస్త్రసాహిత్యములను నిరసించి కర్మవిద్యలను స్థాపించుటకై ప్రయత్నించుట దేశక్షేమమునకు ప్రతికూలముగ నుండును. పూటకూటికీమాత్రము గాని గల స్థితినుండి సుఖభోగముల ననుభవించెడిదశకు భారతీయులకు సమకూర్చగల సామర్థ్యము వణిగవ్యులమిదను పరిశ్రమ నిర్మాతల మిదను గలదనియును వాణిజ్య పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయుటకై తమ పరిపాలనము పాటుపడు ననియును షమ్ముఫర్దు ప్రభువు తెలిపిన సద్భావమునకు భారతీయులు కృతజ్ఞులు. షమ్ముఫర్దుప్రభువర్యుని భావములు ఫలవంతము లగుటకు యువజనులందు దేశభిమానమును వృద్ధిచేయవలయును. విద్యావిధానములు విశాలముగ నుండవలయును. భారతీయుల సంప్రదాయాచారములకు దగిన రీతిని వారి శీలము స్థిరప్రవృత్తి వృద్ధిని బొందవలయును గాని పాశ్చాత్యపండితుల శీలప్రవృత్తుల ననుసరించి వృద్ధిచేయుటకై ప్రయత్నింప జనదు.

(0)

జీవనక్షేమ సంరక్షక సంఘములు.
(Life Assurance Companies.)

ప్రజలు సుఖములను బడయుటకై తమకును తమ కుటుంబమునకును స్థిరమైన జీవనోపాధిని గల్పించుటకై పాటుపడుట సహజము. సంపదల సంపాదనమునకు సుఖజీవనాభిలాషయే కారణము. సంపదలున్నంతవరకును దేహదార్ధ్యము చెడనంత వరకును సుఖజీవనము జరుగుట కాటంకము లుండవు. కాని సంపదలు చంచలములు. యావనమస్థిరము. ప్రాణము క్షణభంగకరము. ఈ ముప్పులనుండి తప్పించుకొని జీవనమున సుఖపడుటకై మనుజులు ప్రయత్నించుదురు. నాగరకత ప్రబలి దేశమునందు శాంతి నియమములు వెలసినపుడు సంపదలు సురక్షితముగ నుండుటకు వ్యవస్థ లేర్పడును. ఆ వ్యవస్థలందు జీవనక్షేమ సంఘములు (Life Assurance Companies) వర్తమాన యుగమునందు నాగరకత గల దేశములందు ప్రముఖములుగ నున్నవి. నియతమైన రాబడి గలవారు వృద్ధాప్యమునందు తమక్షేమ సంరక్షణమునకును తమ కుటుంబ పోషణమునకును జీవనక్షేమ సంఘముల ద్వారా సదుపాయములను గల్పించుకొనుచున్నారు. ఈ సంఘ

ములు పాశ్చాత్యుల సంస్కరములను మనదేశమునం దేర్పడినవి. భారతవర్షమునందు 1915 సంవత్సరము నందు 67 సంఘములు గలవు. వానిలో 43 భారత ఖండమునందు పుట్టినవి. 17 బ్రిటీషు దీప్తములందు పుట్టినవి. 7 ఇతరదేశములకు చెందినవి. హిందూ దేశమునందు పుట్టిన వానియందు 7 సంఘములు 40వందలకు పూర్వము స్థాపించినవి గలవు. 1915వ సంవత్సరాంతమునందు డేమసంరక్షకద్రవ్యము యొక్క మొత్తము రూ.22,82,57,473లు. అందు క్రొత్తగా జేయబడిన మొత్తము రూ. 2,24,34,565లు. ఆరక్షక మొత్తములకై రూ. 11,99,635 ప్రీమియముగ చెల్లించబడినవి. యుద్ధమువలన నితర వ్యవహారము లందువలె జీవనరక్షక సంఘముల కును నష్టము గలిగినది. యుద్ధమువలన నీ సంఘముల నియమములందు కొంతమార్పు గలిగినది. ప్రీమియముల మొత్తము యోధుల విషయమై హెచ్చించబడినది. 1914 నందు డేమరక్షక ద్రవ్యపు మొత్తము 320 లక్షల రూప్యములు. 1915 నందు రమారమి ఒకకోటి రూప్యముల మొత్తము తగ్గినది. ఇండియను సంఘముల ఆదాయము 143 లక్షల రూప్యములు. ఆదాయము నందు 110 లక్షలు ప్రీమియనులనుండియును 26 లక్షలు వడ్డీ మొదలగువానినుండియును 7 లక్షలు ఇతరమార్గము లనుండియును వచ్చినవి. ఆదాయమునుండి 55 లక్షలు చనిపోయినవారి వారసులు మొదలగువారికిచ్చుటకును 24 లక్షలు వ్యయమునకును 63 లక్షలు మూలధనమునందు చేర్చుటకును వినియోగపడినవి. ఆదాయమునందు 100-కి 22 వంతున సంఘముల వ్యయమునకై వినియోగపడినది. ఇందు 100-కి 12 వంతున ప్రతియేటను చెల్లించెడి ప్రీమియముల ఆదాయమునుండి వ్యయమైనది.

యుద్ధమువలన వరదేశసంఘముల డేమరక్షక ద్రవ్యము తగ్గినను భారతసంఘముల ద్రవ్యము 60 లక్షలు పెరిగినది. భారతసంఘముల ద్రవ్యము రమారమి 7 కోట్లు గలదు. ఈ ద్రవ్యమునకు 100-కి 4½ చొప్పున వడ్డీ గిట్టినది. ఇది వృత్తిపన్ను మినహాయించిన తరువాతను గిట్టిన వడ్డీ. సంఘముల ద్రవ్యము 745 లక్షలు గలదు. అందు 482 లక్షలు గవర్నమెంటు ప్రభుత్వములందు నిక్షేప్తముగ నున్నది. శేషించిన 444 లక్షలు తనఖాలమీదను పాలిసీలమీదను పెట్టుబడిపెట్టుటయందును 125 లక్షలు ఇతరప్రభుత్వములను గొనుటయందును వినియోగపడినది. సంఘములకు 42 లక్షల స్థిరాస్తి గలదు. సంఘములందు విశేషభాగము బొంబాయి వంగ రాష్ట్రములందు గలవు. పదేండ్లకు పూర్వము దేశమునందు 1200 ప్రావిడెంటు సంఘములుండెడివి. అవి ఇప్పుడు 90 తక్కువగ నున్నవి. స్వదేశసంఘముల మూలధనముకంటెను విదేశసంఘముల మూలధన మధికముగ నున్నది. జీవనక్షేమపరక్షకసంఘముల ప్రయోజనమును విద్యావంతులు గ్రహించిరి. సామాన్యులు గ్రహించలేదు. సామాన్యుల కీ సంఘమువలన నుపకృతిగలుగుటయును దుర్లభము. పూటకూటికి గతిలేనివారు జీవనక్షేమరక్షకసంఘములకు నెలనెలకు ప్రీమియములను గట్టుటయును దుస్సరము. పరపతిసంఘములవలనను నిష్ప్రయోజనము గలుగలేదు ప్రావిడెంటు సంఘములు ప్రజలకు మామిడియలకు తోడ్పడినవి. సామాన్యుల కనుకూలముగ నుండునీని పాలకులు శ్రమింతులు సంఘములను స్థాపించిన ప్రజలకుపకృతి గలుగగలదు. ప్రజలయందు మితవ్యముశీలమును స్థాపించి కుటుంబసౌఖ్యమునకు సాధనములైన జీవనక్షేమ సంరక్షకసంఘముల వ్యాపనము భారతఖండమునందు స్వల్పముగ నున్నది.

సుంకములు

యుద్ధాంతర వ్యాపారమును గురించి వ్రాయుచు "లండను టైముస్" పత్రిక హిందూదేశమునందు యుద్ధముల ఖనిజములు మున్నందు ముద్దసరుయమున సామ్రాజ్యముమీదనే శత్రువులవలన నుపయోగింప బడకుండునట్లు చేయవలయునని వాకొనుచున్నది. ఈ యభిప్రాయముతో మనమందర మేకీభవించుచున్నాము. అన్యదేశముల వ్యాపారనావలకును భారతీయులసాగుటలు చాలమంది కావలసివచ్చుచున్నరు; గాన వారి నావలలో హిందూదేశపుసరకును చౌక ధరలకు తీసికొని వెళ్లనట్లు చేయగల శక్తి హిందూదేశపు చేతిలోనే కలదని వ్రాయుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యధికారమును అవసరమయినప్పుడు పరదేశములవలనను, అధినివేశములవలనను సయితమును నుపయోగించెదరు గాక. శత్రుదేశములసరకుతో భారతఖండము యుద్ధమునకు పూర్వము మునిగియుండెను గాన ఆసరకుపై భారమయ్యకట్టిగాని, తగు మాత్రమైనట్టి గాని సుంకములను విధించినచో దానిగుణ మెట్లుండునో ఆలోచింపవలయునని టైముస్ వ్రాయుచున్నది. లావయ. సుంకములను జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా సమీపమైన విధిమిటవలన మంచిగుణ మిచ్చునని మాకు ధైర్యమున్నది కాని కాకులనుకొట్టి గడ్డలను చేయువద్దతి ఇప్పటికలె నేయుదును నన లండింపబడెనేని పోటీతగ్గి, వస్తువులు భద్రమెచ్చును, ఏజెంట్లతో ఏ ఆమెరికానా, ఏ ఆంగ్లాండ్ వ్యాపారసంఘమో అంత లాభమును కొట్టుకొనిపోవుట తటస్థించును. ఏవస్తువులు జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాలనుండి వచ్చుచున్నవో వానిని ఈదేశమునందు చేయుట కయి సహాయప్రోత్సాహములను చేసినప్పుడు బయ్యయినదిగు మతి సుంకములవలన దేశమున కుపకారము కలుగును. అటుల కాదని ఇంతవఱకును చౌకగా వచ్చుచున్న వస్తువుల ధర హెచ్చుట తప్ప యితరమయిన గొప్పలాభము దేశములకు కలుగదు. టైముస్ పత్రిక శత్రువులందరితో జేరిన దేశములయెడ వ్యాపార విషయములలో మిత్ర దేశాదరణమును అంతకుల ప్రకారము జూపవలసివచ్చుచున్నది. అనగా లాంకమయి, బర్మింఘము సరకులు ఎప్పటియట్లే స్వేచ్ఛగ గిగురుల కావలయునని పకోక్షముగా నూచించుచున్నది. ఏదేశమునుండి యయినను దిగుమతియగు సరకుకంటె మాంఛెష్టరుబట్టి రెన్నో రెట్లు విలువయిం దధికముగ మనదేశమునకు వచ్చుచున్నవి. వీనినైన సుంకము విధింపబడినప్పుడు మనదూని పరిశ్రమ బాగుపడి అతిశ్రమగా వ్యాపించగలదు. అన్ని పరదేశపుసరకులవలనను సుంకములను విధించి ఒక్క లాంకమయి రును వదలి పెట్టినచో కర్ణాటక భారతమీదనున్న పీడనుగును. లాంకమైన కర్ణాటకై సుంకమును చేసినప్పుడు హిందూదేశపు బట్టలవ్యాపారమునకు శుభము కలుగును గాని అంతవఱకును గాదు. హిందూదేశపు పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయువిషయమును, సుంకములను విధించు విషయమును, హిందూదేశమున కత్యంతలాభదాయకమేదీయాయను దృక్పథమునుండియే వీక్షింపవలసియున్నది. మాంఛెష్టరు వర్తకుల చేతిలోనున్న సీమప్రభుత్వమువారికి అటువంటి దృక్పథము కుదురుట సహజముకాదు. అందుచేత ఈ సుంకముల వ్యవహారములలో హిందూదేశమున కేదిలాభదాయకమో అదిధముగా చేసికొనుటని రాజప్రతినిధి గారికిని, వారి సభవారికిని ప్రజాప్రతినిధులకును ఈ పనిని వదలివేసినచో న్యాయముగా నుండును.

రామచంద్రపురపు మునసబుకోర్టు

రామచంద్రపురపు లేఖను బదువువారికి "పిల్లికి చల గాటును, ఎలుకకు ప్రాణసంకటము" అను సామెత జ్ఞప్తికి వచ్చును. రామచంద్రపురపు గోదావరిమండలమునందు రామచంద్రపురపు తాలూకాకు ముఖ్యస్థానము. ఆతాలూకాయందు మునసబుకోర్టు నేర్పాటుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించి చాలకాలమైనను, ఇంతవరకును ఫలనిరీక్షము చేయక పోవుట న్యాయాధికారుల ప్రావ్యవస్థికి నిదర్శనముగ నున్నది. రామచంద్రపురపుతాలూకా యొప్పడిపప్పటినుండి మన సముద్ర తీరకారణమున ప్రజలుపడచువచ్చిన వ్యవప్రయాసలకు ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి దాని స్థాపనావశ్యకతను గుర్తించిన విషయమునుబట్టియే, వారంతవరకును ఫలనిరీక్షమునకై వంతులుపడి కోర్టు నేర్పరచిన లాభమును ప్రజలకు త్వరలో పొందజేయకపోవుట భావ్యముగ లేదని స్పష్టమగుచున్నది. రామచంద్రపురపు తాలూకానిమిత్త మేర్పరచినకోర్టును, ఏ కాకినాడయందో, రాజుల హేంద్రవరమునందో స్థాపింపబూను చేటిన్యాయము? గాజుల హేంద్రవరమునందును కాకినాడయందును, కోర్టులలేకనా, దీనినిగూడ అక్కడ పెట్టునాచుట? తాలూకా కచ్చేరి మున్నగు కార్యాలయములకు పనికివచ్చిన రామచంద్రపురపు మునసబుకోర్టును మాత్రము పెట్టుటకు పనికిరాదను వాదమునం దెంతమాత్రము పలు త్యము లేదు. క్షిద్దర్ విలిండ్ వాదమును ప్రభుత్వమువారి సందర్భమున నెంతమాత్రము లేక్కజేయకూడదు. రామచంద్రపురపు మునసబుకోర్టు రామచంద్రపురపు ప్రజల యుపయోగాగ్రహము స్థాపితమైనదిగాని, కాకినాడ రాజపుహేంద్రవరము లందరి క్షిద్దర్ స్వేచ్ఛయోగమునకు గాదని న్యాయాధికారులును, క్షిద్దరులును గ్రహింపవలసియున్నది. ప్రజల కష్టముఖములకుంటె క్షిద్దరుల సాధక బాధకములనే న్యాయాధికారులు కేవలముగా పాటించి, తాలూకా ప్రజలందరు పొందవలసిన లాభమును తగ్గింప జూచెద రని మేము నమ్ము జాలము. గోదావరి జిల్లాసంఘమువారును, రామచంద్రపురపు తాలూకా ప్రజలను దీనివిషయమై గట్టి యాందోళనమును చేయవలసియున్నారు. న్యాయాధికారు లేయుదేశముతో తాలూకాయందు మునసబుకోర్టును నెలకొల్పి నిర్వహించికో ఆయుద్ధేశమును లేదు లక్ష్యముం దుంచుకొని, కోర్టును రామచంద్రపురమునందే పెట్టి ప్రజలకు న్యాయముచేయుటకు ప్రార్థింతులు.

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

నూతన సంవత్సరాదిని ఆస్ట్రేలియాదేశము రాజప్రతినిధి గారిని, ఇండియా గవర్నమెంటువారిని మాత్రమే కుశలప్రశ్నముచేసినది. హిందూదేశప్రజలు, సంస్థానాధీశులు ఉన్నటులే ఆస్ట్రేలియా ప్రజలకుగాని ప్రభుత్వమువారికిగాని కనుపడలేదు. ఇది మొన్న మొన్న నేఆస్ట్రేలియానుండి తిరిగవచ్చినకర్మిని మహాత్ముడును, రాండు చేపిలు మండలియు ఆచుటపోసిన విషయముయొక్క ఫలితమనికొంద రిచ్చట తలంచిరి. కాని రాజప్రతినిధిగారు ఆస్ట్రేలియాకు జవాబుసంగుటలో హిందూదేశపు ప్రభుత్వముయొక్కయూ, ప్రజలయొక్కయూ, అధిపతులయొక్కయూ, పక్షమునకృతజ్ఞతను దెలిపి ఆస్ట్రేలియాకు గుర్యాదను నేర్పిరి. కనడా దేశ మట్లుగాక సంవత్సరాది ఆఖరి నందనములలో హిందూదేశపు ప్రభుత్వమునే గాక ప్రజలను సయితము జేర్చినందునకయి కనడాకు మనము కృతజ్ఞులము.

ముఖ్యమంత్రి లాయడబార్డిగారు ఏవనిని బూనినను తుదముట్టువోకును నిదురపోరను ప్రఖ్యాతినిగెలిచి యున్నారు. ముఖ్యమంత్రిత్వమును వహించిన తక్షణమే ముఖ్యమంత్రిత్వమును వహించిన ముఖ్యమంత్రిలను హోములో సమావేశపఱచి భావియద్ద నిర్వహణమును గురించి అంతరంగిక సభను మూసనాటగు దినముల వఱకును వారు జరిపియున్నారు. ఆ సభాఫలితముగ మిత్ర మండలివారు ఏక గునుక్కులై, తదేకదీక్షతో యుద్ధమునందు బోరి, జయించి తీగవలయునని కృతనిశ్చయు లయిగని ప్రకటింపబడినది. ఈ సభవారి తీర్మానము లన్నియు తక్షణమే కార్యరూపమును దాల్చును. అంతరంగిక సభలో జరిగిన చర్చలో ఏమి దాపుకును లేక ఎవరి మనస్సులోనిమాటలను వారు స్పష్టముగ జెప్పిరట. అట్టి నిష్కపట ప్రసంగములవలననే ఎక్కువ అన్యోన్యమును వ్యసంకల్పమును కలిగినవట.

డి. పి. డబ్ల్యు. డిపార్టుమెంటువారు స్వంతముగ కట్టించు నటువంటి ఇండ్లు, వేయించుకోడ్లు మొదలయిన పనులను పూర్తిగా కంప్రొమైజులకు వదలి వేసినచో పని నులభ్యమగుననియు, ఇందుకు ఉపాయములను ఆలోచింప వలసినదనియు థిర్టీ ప్రభుత్వము వారిక కమిటీని ఏర్పాటు చేసియున్నారు. ఈ కమిటీవారిప్పుడు బొంబయినగరములో ప్రభుత్వోన్యాయుల వద్దనుండియు, అనధికారులు ముఖ్యముగా పెద్ద కంప్రొమైజుల వద్ద నుండియు— సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనుచున్నారు. ప్రాంతీయను పార్టీలకొక్కటాటిపు ఇంజనీరు డి. పి. డబ్ల్యు. కాళిదాసు చేయించునంత చతురగాను, దృఢముగాను కంప్రొమైజులు చేయించబడరని ఆభిప్రాయపడిరి. డి.పి. డబ్ల్యు.వారిచే తీసుండి తొలగింపబడిన పనులను పెద్దపెద్ద యూగోనియను సంఘములు సంపాదించిదేశస్థులకు లాభములేకుండ చేయగల వను పెద్దభయము కలుగుచున్నదని ఈచుర్చ న్యాయాధికారి పత్రిక వ్రాసినది.

మెసపొటామియాలో నున్న వైద్యములచేతను గురించి "వివిట్ టైమ్" లేక "చేక్షరుడు" అను దొంగగారు నారముకు రెండు లేఖల నయినను వ్రాసినపుడున్నాడు. 2. కొ. క్క. లేఖ ఎప్పుడును ఏదెసమిది టైపుచేసినలావులకు తిక్కనగనంధను. యుద్ధవస్త్రమును లా లేఖలలో నుండుట బహు అరుదు. ఏని తోచిన దానితో కాగితములను నింపుచుండును. ఈ రోజున మా కందినలేఖలో "మెసపొటామియాలోని వైద్యులలోని ద్విజులు" అని యొకభారతమును వ్రాసిరాదు. బ్రాహ్మణ వైద్యులు ఎటుల నండుకొనితిమనని, ఎటుల స్నానముచేయునని వర్ణించియున్నాడు. కాగితములు చౌకకరుండు దినములలో ఎట్టి కర్ణవలకయినను స్థలము మాపవచ్చును గాని, కాగితములధర మునుపటికంటె నాలుగురెట్లు పెరిగియున్నప్పుడు ఈలేఖనములకు తావు ఏపత్రికలోనయినను దొంగదని భయపడుచున్నాను. ఈలేఖకుడు ఇట్టి భారతీయము కట్టి పెట్టినయెడల ఆయనవ్రాతలను చదువువా డెనగంధడ చాల రోజులక్రిందనే మదరాసు టైముస్ పత్రిక వ్రాసియున్నది. "చేక్షరుడు" గారికి పనిలేనియెడల బాహుశ్యోనియ గ్రంథమును యుద్ధాంతరము ప్రచురించుకొనుటకయి ముక్కగుండు సమకూర్చుకొనెదరు గాక. ఈ కఆవునెన్నులలో నానా ప్రతికలకు చలిన లాగములేను. నైనారుకు "చేక్షరునిక" హిందూలోకమున క్రద్ధముగల విషయములకు వ్యవస్థ గ్రహింపవునని నూచించెదరు గాక.

యాధికారులు కేవలముగా పాటించి, తాలూకా ప్రజలందరు పొందవలసిన లాభమును తగ్గింప జూచెద రని మేము నమ్ము జాలము. గోదావరి జిల్లాసంఘమువారును, రామచంద్రపురపు తాలూకా ప్రజలను దీనివిషయమై గట్టి యాందోళనమును చేయవలసియున్నారు. న్యాయాధికారు లేయుదేశముతో తాలూకాయందు మునసబుకోర్టును నెలకొల్పి నిర్వహించికో ఆయుద్ధేశమును లేదు లక్ష్యముం దుంచుకొని, కోర్టును రామచంద్రపురమునందే పెట్టి ప్రజలకు న్యాయముచేయుటకు ప్రార్థింతులు.

విలేజ్ మహా సంక్రమము

గ్రీను బొరతనము - యుద్ధమునకు యత్నము.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

బ్రెయిలా పట్టపడుట—జర్మనుల యుద్ధవములు

శత్రుదేశములందు ఆహారపదార్థముల కగవు హెచ్చుచుండుట.

(రైటరు ఏ జి. వీ.)

ఇంగ్లండు

సంధి విషయము.

లండను, జనవరి 8:—“టైము” పత్రిక ప్రధాన వ్యాసమునందు ఇట్లు వ్రాయబడినది:—కెయిజరు నూతన వచనములను వినిన వెనుక సంధి ప్రస్తావనను వెల్లడించుటకు చున్నది. శత్రువులను సంపూర్ణముగ నోడించిన వెనుక గాని సంధి కుదురదు. పశ్చిమరంగమున మన బలమును వృద్ధిచేసి కొనుట ముఖ్యము గాన ప్రయత్నములను సడలనీయరాదు.

యుద్ధానంతర వర్తకసమస్య.

లండను, జనవరి 8:—యుద్ధానంతర వర్తకసమస్య సందర్భమున హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి నూతనలను గూర్చి వ్రాయుచు టైము పత్రిక ఇట్లు నుకలుపుచున్నది:—
భావములను బాగుచేసిన వెనుక వానిని యుద్ధమున కనడై ప్రయోగింప బడకుండునట్లు చేయుటకు మనము కొన్ని నిష్పంధముల నేర్పఱుప వలయును. శత్రుదేశముల నాకలవై హైందవ లస్కరులను నియమింపకుండునట్లు చేయుటవలన నాకాలిషయమును వృద్ధిపొందింప కచ్చును.

మోటారుబండ్లు.

లండను, జనవరి 8:—మోటారుబండ్లను విదేశములకు బంపుటకు ఆంగ్లాకాల యువయోగమునుగూర్చి నాకాలిషయ విలేజరుకు వినిపించుచు యుద్ధకాలమునందు సామ్రాజ్య ములోని విదేశములకైనను మోటారుబండ్లు దిగుమతి యవన నమోకాదు ఆలోచించుకొనవలసిన దని వివిధదేశములవారిని అడుగుచున్నాడు.

ముంచబడిన స్త్రీమరులు.

లండను, జనవరి 8:—“ఎరై” (బ్రిటిషు) “ఎర్డర్” “ఫామా” (నార్వే) “నోస్ట్ర” “ఇబర్” “వైకె” (డెన్మార్కు) నాకాలు ముంచబడినవి.

ఒక వైస్ ఎక్సికర్ల మరణము

లండను, జనవరి 8:—వైస్ ఎక్సికర్ల వారెండర్ గారు మరణించి రెని ప్రకటించబడినది.

కెనడా

సర్ సాంహ్యూగ్సుగారు.

ఒటావా, జనవరి 8:—నాకాలిషయ విచారకసంఘము వారికి మందు సామగ్రియొక్క సందర్భమున సర్ సాంహ్యూగ్సుగారికి విశేషగౌరవము గలిగిన విచారణవలన తెలియుచున్నది.

ఇటలీ

మిత్రమండలి సమావేశము

రోమ్, జనవరి 8:—మిత్రమండలి సమావేశ ప్రతినిధులకు నిన్నటి దినము ఇటలీదేశ ప్రధానమంత్రిగా రొకవిందు కొనగిరి. మిత్రమండలివారికి విజయోత్సవము గానింపుచు మిత్రమండలికి థ్యోలో సంపూర్ణ విజయము తప్పక గలుగునని పలికిరి. బ్రయండు గారు ప్రత్యుత్తరము నొసంగుచు ఇటలీ ప్రధానమంత్రిగారి వాక్యములో నేకాభిప్రాయము పొందితి మని చెప్పిరి. మండిపు బయటనున్న ప్రజలు ప్రతినిధులు బయటికి వచ్చుచుండగా, ముఖ్యముగ లాయడ్ బాడ్జి, బ్రయండు, జనరల్ కెడోర్నా గార్లు కుత్సాహకరముగ వీడు కొల్లు నిచ్చిరి. జనరల్ కెడోర్నా గారి మోటారుబండి కడు సున్నుదిన నడిపింపబడెను. వీరులప్రక్కను ప్రజలు విశేష ముగా నుమిగుడి కెడోర్నా గారిని గౌరవించిరి. “జన్నలు ఇటలీయా” పత్రిక ఇటలీ ప్రధాన మంత్రి గారు చెప్పిన “సం

పూర్ణవిజయ” మను వాక్యమును విమర్శించుచు బ్రయండు గారు ఆవాక్యమునే తిరిగిచెప్పి ఈసమావేశపు ముఖ్యోద్దేశమును లోకమునకు ప్రకటించిరి (వ్రాసెను. ప్రతినిధు లందరు మిత్రమండలి సమావేశము జయప్రదముగ జరుగుటను గూర్చి సంతోషులైరి. సభయందు జరిగిన కార్యక్రమము ప్రకారము జరిగింది విజయమునకు మంచిమాన్యు నేర్పఱచెదరు.

బాల్కను

గ్రీను పరిస్థితులు.

లండను, జనవరి 8:—గ్రీనువారు మిత్రమండలివారివో యుద్ధమునకు ప్రయత్నములు సలుపుచున్నట్లున్నది. జర్మను పక్షులుగ పత్రికలొన్ని గ్రీనువర్తక నిరోధములన దుర్భర స్థితి గలిగినదని వ్రాయుచున్నవి. రాజపక్షమువారు రహస్యముగా సేవలకు గూర్చుచు ఉత్తరువిచ్చిన యొకగుంటు యుద్ధమునకు సిద్ధముగ నుండవలసిన ఏర్పాటు చేసిరి.

గ్రీనువారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, జనవరి 8:—గ్రీను ప్రభుత్వమువారు మిత్రమండలికి తమ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి రైటరు ప్రతినిధికి తెలియచెప్పినది. మిత్రమండలివారు నూచించిన కొన్ని విషయములను గ్రీనుప్రభుత్వమువారు రంగీకరింప లేదు. గ్రీనువారికి మఱల ప్రత్యుత్తరమును రోమునందు తయారు చేయుచున్నారు.

గ్రీను విషయము.

లండను, జనవరి 7:—“మాస్సింగుపోట్టు” పత్రికకు ఏభ్యుస్ విలేజరు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—గ్రీను ప్రభుత్వమువారు మిత్రమండలివారివై యుద్ధము ప్రకటించి జనరల్ సర్లేల సేనను ముట్టడించుటకు ప్రయత్నించు చున్నారు. నిలువసేనలో యిదివఱకుండినవారి నందఱిని మఱల సేనయందు చేర్చి ఉత్తరువు ఇచ్చిన ఒకగుంట కాలములో యుద్ధమునకు సిద్ధము కావలయునని ఆహ్వానించిరి.

బ్రెలాపుర ప్రాముఖ్యము.

లండను, జనవరి 8:—బ్రెలాపురము ధాన్యముల నిలువ స్థానము. దొరకిన ధాన్యమునుగూర్చి జర్మను ప్రకటనమునందు చెప్పబడనందున ఆక్రమణకు ధాన్యపు నిలువను రొమేనియ నులు ధ్వంసముచేసి రని తెలియుచున్నది.

అమెరికా

విల్సనుగారి లేఖ

లండను, జనవరి 8:—రూస్వెల్టుగారు విల్సనుగారి లేఖసందర్భమున వ్రాయుచు ఇట్లు వ్రాసిరి:—ఒక లక్ష మంది నిర్భాగ్యులను బానిసలనుగా బ్రెజిలుమునుండి తీసికొని పోవుచున్న జర్మనులు, మిత్రమండలివారి యాశయములకొఱకే యుద్ధము సలుపుచున్నారనుట శుద్ధ అబద్ధము. అమెరికా చిన్న దేశములను రక్షించుటను ప్రపంచకాంతికి భద్రమొసంగుటను రూస్వెల్టు గారు పరిహసించిరి.

విల్సనుగారికి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, జనవరి 8:—విల్సనుగారికి పంపుటకు నిర్ణయించిన ప్రత్యుత్తరపు చిత్తువై వివిధ మిత్రమండలి ప్రభుత్వములు పంపిన విమర్శలు చేసినవనియు, మరికొన్ని దినముల వఱకు ఈ ప్రత్యుత్తరమును వాషింగ్టనుకు పంపనియు రైటరు ప్రతినిధి ప్రకటించుచున్నాడు.

పోలండు

పోలండు విచ్ఛిన్నదళము

లండను, జనవరి 8:—విచ్ఛిన్నదళములో పోలండు దేశయులసంఖ్య అత్యల్పమని “ఫ్రాంకోఫర్ట్ జీటుంగు” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనీ

శత్రువుల వెజ్టిప్రయత్నములు.

ఆంస్టర్డామ్, జనవరి 7:—జర్మనీ ఏనిమిషమునకైనను వెజ్టిమై యేదేశమునిండ నైనను పడవచ్చునని “టోకంట్టు” అను జర్మనుపక్షవాదముగ నొక పత్రిక వ్రాయుచున్నది. తటస్థ దేశముల పతాకములు తటస్థ దేశములను రక్షింపజాలననియు ఆపత్రిక వ్రాసినది.

బ్రెలాపుర ప్రశ్న.

ఆంస్టర్డామ్, జనవరి 7:—జర్మను వాస్తావత్రికలు కెయిజరు ప్రకటనలను గూర్చి విశేషముగా వ్రాయుచు బ్రెలాపుర ప్రశ్నమునకు చంక తెగి వేసికొనుచున్నవి. బ్రెలాపుర మునం దేమియు దొరక లేదని జర్మను ప్రకటనమునందు జెప్పబడినది.

జర్మనీయందు టౌము

ఆంస్టర్డామ్ జనవరి 8:—జర్మనువార్తాపత్రికలన్నియు జర్మనీయందు టౌము మభివృద్ధిపొందుచున్న దని రుజువు చేయుచున్నవి.

ఫ్రాంకోఫర్ట్ జీటుంగుపత్రిక:—సాలను వెన్ను జర్మనులు జర్మనీయండియే పొందవలసియున్నారు. జున్ను అవ్వశ్యమైనది.

“కలోని నెజెట్టు” పత్రిక:—ఉరలగడ్డలను వారము నకు మూడుపొందకంటె ఎక్కువ యువయోగింపకుండునట్లేర్పఱచవలసియుండును. ఎస్పెక్టో పురపాలక సంఘమువారు వీని నంగీకరింపలేదు బెర్లిను పురపాలక సంఘమువారి సభ యందు బెల్జీకి గారి వ్యతిరేకముగా నిర్ణయించినది. వార్మత్ యున్నగు విమర్శకులు దేశమునందు పాలు, ఉరలగడ్డల కఱవును గూర్చి విశేషముగా వ్రాయుచున్నారు. గ్రాములలోగాక పెద్దపురములందు ఆహారమును సహాయముగా పంచివెట్టవలయునని సభవారు నిశ్చయించిరి.

టర్కీ

తురుష్కదేశ సితి

లండను, జనవరి 8:—కాన్స్టాంటినోపిలు నుండి జారికే పురమునకు తిరిగివచ్చినవా డొంగు ఇట్లు చెప్పెనని “డెయిలీ క్రానికలు” పత్రికా విలేజరుకు వ్రాయుచున్నాడు:—ఆఫ్రికా నుండు శత్రుత్వని కొన్నియే గలవుగాని తురుష్కదేశమునం దన్నియు తరుగుబడినవే! కాన్స్టాంటి నోపిలు పురమునందు ప్రజలు ఆహారములేక మాడుచున్నారు. రష్యనులు బ్రెజిలంను నశిపఱచుకొనిన వెనుక నేమిచేసి రో ఆంగ్లపగాలు తెలుగరు. రష్యనులు తురుష్కుల నాకా దళమును విషచుష్టితి నుంచుచి, వర్తకనాకలను కదలనీయక యుంచి, బాస్కన్ జలసంధి మూలమున వర్తకము జరుగకుండునట్లు బాగ్రత్తపడుచుండిరి.

స్విజర్లాండు

స్విజర్లాండు తాబట్టము.

లండను, జనవరి 7:—జర్మనీదేశము స్విజర్లాండు మూలమున ప్రాప్తును కొట్టుటకు ప్రయత్నింప వచ్చుచుగాన ఆట్టితెరి పరాసుప్రభుత్వమువారు స్విజర్లాండువైని ద్వేషభావమును బూనక స్విజర్లాండు తాటట్టమునకు భంగముగలిగింపనని పరాసు ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి.

అభివన భీమసేనుడగు

ప్రాచీనరు రామమూర్తిగారు.

9-1-1917 తేది మంగళవారమునాడు

సిద్ది వైల్సనుకును
మద్రాసు వైల్సను ఫజల్ దీనుకును
కు స్త్రీ జరుగును.

హానరబిల్ సర్జన్ జనరల్ డబ్లియు బి. బాన
రోమన్, ఎం. డి. డి. ఎస్. ఇ. సి. ఎస్. ఐ. వారి
ఆదరణ క్రింద రేపటి దినము 10 వ తారీఖురాత్రి
9-30 గంటలకు ప్రదర్శనము గావింపబడును.
నాటి సొమ్ము గుజు గాతి పుస్తకభాండాగారమునకై
ఇయ్యబడును.

రేట్లు యథాప్రకారము.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

(౦) (మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

బొంబాయి

బొంబాయియందు బొగ్గుధర

బొంబాయి, జనవరి 8:— కడచిన కొన్ని దినములలో బొంబాయియందు బొగ్గులధర లెండింత లైనది. పురపాలక సంఘమువారి నిష్పంధముల వలనను, మణికోన్ని కారణముల వలన నటులైనదిని యనుకొనుచున్నారు. బొగ్గులను వర్తకులు గోదాములందు గోనెసంయలలో వేసి యుండవలెను గాని యుజ్జిక యుంచగూడదని పురపాలక సంఘము వారి రాజ్ఞాపించిరి. కాని గోనెసంయల ధరలు విశేషముగా నుండుటచే ఇది కష్టమని వర్తకు లనుచున్నారు.

పి. డబ్ల్యు. డి. శాఖ పుర్రొక్కాణము.

బొంబాయి, జనవరి 8:— బొంబాయి రాజధానిలో పి. డబ్ల్యు. డి. శాఖకు మజల చక్కగ నేర్పబడవలయు నను విషయమును చర్చించుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారు సోమవారమునాడు ముగ్గురు సాక్షులను పరిశీలించిరి. ఈ శాఖపరిమితిలో డీసెంబరులైజేషను పద్ధతిని ఇంకను వృద్ధి చేయవలెనని యొకసాక్షి చెప్పెను.

బంగాళము

కెనెడా నూతన సంచత్త రాధినందనములు.

కలకత్తా, జనవరి 8:— ఈక్రింది తంత్రీవార్త జనవరి 1 తేదీని కెనెడా గవర్నరు జనరలుగారి యొద్దనుండి హిందూ దేశ రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది.

కెనెడా ప్రభుత్వమువారును ప్రజలను నూతన సంవత్సరార్ధ సందర్భమున హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును తమ యభినందనములను దెలుపుచున్నారు. యూరపు యుద్ధగంగమునందు భారతయోధులు ప్రకటించిన యద్వి తీయ పర్యాయము ఈదేశ ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును ఆత్మాశ్చర్యమును గొలిపిరి. భారతయోధులకు విజయోత్సాహమును, బ్రిటిషు సేనలకును సుఖోత్సాహమును సంపూర్ణ విజయము మిత్రమండలివారికి గలుగునట్లు తరుగవని మానస్తోకము.

రాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యుత్తరము

జనవరి 8 వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారిట్లు ప్రత్యుత్తరము పంపిరి.

హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి పక్షమునను, ప్రజల పక్షమునను మీరు పంపిన యభినందన లెంతివార్తకు మీకు నమస్కరించుచున్నాను. కాంతిగలుగుటకు ముందు జరుగవలసిన సేనా నష్టము సందర్భమును హిందూదేశమును కెనెడాతో గలపి పోరుటకు గర్వింపచుండును. కెనెడావారును సామ్రాజ్య రక్షణమున విశేష శ్రద్ధతో యుద్ధము సలుపుచున్నారు.

పుల్వీక్, సాండ్ హార్టు.

లండను, జనవరి 8:— ఇకమీద పుల్వీక్ లో విద్య 1 సంవత్సరమును సాండ్ హార్టు పురమున 8 నెలల పర్యంతము నుండునని ప్రకటింపబడినది. ఈ సంవత్సరము క్రిందవరి నెలలో గావలసిన పరీక్షలు మార్చి-జూలై-నవంబరు నెలలలో జరుగును. పరీక్షార్థుల వయస్సుపరిమితి 17½ మొదలు 18½ వఱకు నుండును.

మాల్దా ప్రధానోపాధ్యాయుని హత్య కేసు

కలకత్తా, జనవరి 8:— మహేంద్రనాథదాసు అను విద్యార్థి మాల్దావిద్యాలయపు ప్రధానోపాధ్యాయుని హత్య చేసెనను కేసుసందర్భమున ముగ్గురు అప్పీలుచేయగా న్యాయ మూర్తులు ఈదినము తీర్పుచెప్పిరి. న్యాయమూర్తులు క్రింది కోర్టువారు విధించిన యాజ్ఞాపద్ధిసాంతరవాసశిక్షను స్థిరపఱచి అప్పీలు త్రొక్కివేసిరి.

బ్రహ్మసంధ కేశవచంద్రసేన్ గారి సాంవత్సరికము

కలకత్తా, జనవరి 8:— కేశవచంద్రసేన్ మరణ సాంవత్సరికసభకు లయకాగారధ్యక్షుడవయిరి. సర్ కె. డి. గుప్త, సర్. ఎ.కె. డి. చంద్రాచక్రవర్తి, లయకాగార్లు చంద్రసేన్ కినితమునుగూర్చి విశేషముగ ప్రశంసించిరి.

బ్రహ్మసంధ జాతీక శిక్షాలయము.

కలకత్తా, జనవరి 8:— ఈసాయంత్రము మెయ్యుఫర్డు ప్రభిల్డి బ్రాహ్మజాతికా శిక్షాలయమునందు విద్యార్థి నులకు బహుమానములను బంచి యిచ్చెను. ప్రభిల్డి శ్రీవిద్యా భివృద్ధినిగూర్చి చెప్పి విద్యాలయమునందు జాతీక యాదోగ్య ది పరిస్థితులు జాగ్రత్తగా చూడబడుచున్న వనియు, రాజోపు సంవత్సరమునందు గృహలోగ్యమును గూర్చిన విషయపరీక్షకు తాము బహువులని చెప్పిన మనియు నుడిపిరి.

కలకత్తాయందు ఇంగ్లను సోదాచేయుట

కలకత్తా, జనవరి 8:— ఈ ఉదయము పోలీసువారు తూర్పుబంగాళమునందు రాజకీయగు ఒక దొపిడి సంస్థమున ఒకనియిల్లు సోదాచేసిరి. కొన్ని పత్రములు దొరకినవి.

మధ్యకరగణాలు

తిలకుగారి బహిం గోపన్యాసము

నాగపూరు, జనవరి 8:— ఈదినము లోకమాన్య తిలకు గారి సభకు 12 వేల మంది సభ్యులవచ్చిరి. డాక్టర్ నార్ గారధ్యక్షుడవయిరి. తిలకుగారు బాసత్ దేశమున ప్రజల యొకమత్తమును బొగడి “రాండు టేబిల్” మందలి వైడెన్ హం ప్రభువుల సంస్థమున జాగ్రత్తగా చూడుటచే హెచ్చరిక చేసిరి. వీరందఱు హిందూదేశమున కీ రాజకీయ సంస్కరణయు లవనసరచుని చెప్పెవారు. స్వపాపాలనమును యాగచ్ఛికిని వినియోగించి సంపాదించవలయు ననియు, స్వపరిపాలన ప్రయత్నములను హిందూదేశమునందును, ఇంగ్లండు నందును సలుపవలయు ననియు వారు చెప్పిరి.

ఆంగ్లరంగము

లండను, జనవరి 8:— నిన్నటిరాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది:— నూషిక్కు ఆగ్నేయమున శత్రుప్రయత్నములకు వ్యర్థపడితిమి. లాబోపుకు తూర్పునను ఆంగ్లరంగు కిరుప్ క్కలను నోవాపోపిలుకు తూర్పునను మేము శత్రుస్థానముల వై నగ్నినికర్షించితిమి ఈవెనువైశత్యపు లగ్నివర్షము గురిపించిరి.

ఇటలీరంగము

లండను, జనవరి 8:— ఇటలీవానిట్లు ప్రకటించిరి:— రంగమున నంతటను తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. ఒకదిమానము క్రిస్టి పురమునైకి బోయి నెట్రిసెరియంను మాంటోకెర్నాటోయను స్థలముపై 200 కిలో గ్రాముల బొంబులను వేసెను.

ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి

మెల్బోర్న్, జనవరి 8:— హ్యూగ్సుగారు సామ్రాజ్య సమావేశమునకు బోజాలని తెలియుచున్నది. ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధిగా ఆంగ్లామిషన్ గారిని పంపుదును. హ్యూగ్సుగారింతకుముందే సమావేశసందర్భమున ఆస్ట్రేలియనుల యభిప్రాయములను సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. హ్యూగ్సుగారు ఆసంస్థిష్ఠితిని తొలగించుటకు ఏప్రిలులో ఎన్నికలు జరుగునని తెలంచుచున్నారు.

సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు సర్ జార్జి బార్నిసుగారు నేటిదినము సాయంకాలము 4 గంటలకు దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘమును జూచెదరు.

హిందూదేశమునకు బ్రిటిషుదొరతనమువారు స్వపరిపాలన నొసగుసమయము ప్రాప్తించినది; గనుక బ్రిటిషుదొరతనమువారు సామ్య మైసంత త్వరలో హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన నొసగు శాసనము ప్రకటింపవలయు నని బ్రిటిషు దొరతనమువారి హెచ్చరించుచు ఆంగ్లదేశమున పండ్రిండు జిల్లాల వర్తక పాత్రామిక సంఘములు ఏర్పాదించినవి.

లోకమాన్యులు బాలగంగాధర తిలకు గారు నాగపూరు మల్ 12,000 మంది ప్రజలు కూడియున్న సభలో స్వపరిపాలనాసంపాదన మీ వలసరాజ్యముల ఏలుబడినుండి తప్పించుకొనుటకు సాధన మని నెలవిచ్చిరి. రాండు టేబిలు మందలివారును, సిద్ధవంధ్రపురుషు జేయుచున్న ద్రోహమునకు రించి శ్రోతలను మందలించిరి. ఆనిభేదముగారిమీద ప్రసరింపజేసిన కటాక్ష వీక్షణమునే సర్ బెంజమిన్ రాబర్ట్సుగారు క్రితలకుగారిమీద ప్రసరింప జేయవలెనని వందనములు.

సానిక వార్తలు

(౦) జరుగబోవు సంగతులు.

జనవరి 16 మంగళవారము.

చెన్నపురి నగరపారిశుధ్య సంఘ సమావేశము.

సాయం. 5-15 గం.

జనవరి 20 శనివారము.

సాంవత్సరిక జంతుప్రవృత్తము (జిహ్వా) సాయం 3-౧౦.

జనవరి 21 ఆదివారము.

శ్రీ వివేకానందస్వామి వర్ధంతి.

క్రి. బనరి 6 మంగళవారము.

శాసనసభ సమావేశము ఉద. 11 గం.

ఎగ్జ్యూరు బాలికాపాఠశాల:— ప్రాథమిక ముమ్మార్తి నాయుడుగారు 11 వ తేదీ గురువారము నాటి రాత్రి ఈపాఠశాల సహాయక మొక ప్రవృత్తము జేసెదరు.

తపాలా ప్రకటనము:— 18 వ తేదీ శనివారము మకర సంక్రాంతి పండుగగనుక నాటిదినమున తపాలాఫీసులకు నెల వీయబడును. ఆదివారమునలె ఆర్థికసంపుటని నిర్వర్తించబడును.

చెన్నపురి ఆర్థిక సామము:— ఈ నెల 11 వ తేదీ గురువారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ప్రై సంఘమువారి సాంవత్సరిక సమావేశము నె నేలు నిందిమున జరుగును.

శ్రీ గానుకృష్ణ సందేశ సామము:— ఈ సంఘమువారు ఈనెల 21 వ తేదీని శ్రీ వివేకానంద స్వామివారి 55 వ వర్ధంత్యుత్సవమును మైలాపూరు, బ్రాహ్మణ గోష్ఠమందలి సంఘ మందిరమున జరుపుదురు.

దొంగతనము:— స్వస్థ జనరలుగా కి పట్టణమున లేకుండుట జూచి వారి బట్టరుకుమారుడు, జ్ఞాన ప్రకాశమును వాడు, మారుచూపాచుల వియగల వస్తువుల దొంగిలించుకొని పోయి “మూరుమార్కెట్టు”లో నమ్మయించగా పోలీసువారు వారిని బట్టుకొనిరి. పోయిన వస్తువులన్నియు దొంగెను. ముఖ్య న్యాయాధికారిగారు తేపటిసినమున కిటుకు తెలియజేసిన మనిరి.

పోర్టు నెంట్లు జారీ జే డెట్టు.

(౦) జనవరి 9 మంగళవారము

డిసెంబరు 1 వ తేదీనుండి క్రింది ప్రామాణములు ఏర్పాటు చేయబడినవి.

1. ప్రివార్డు విలియం గ్రాహం ఐవర్ మెక్ ఐవర్ ఎ. సి. ఎస్. గారు మొదటితరగతి కలెక్టరుగను.
2. హోష్టాల్ కేబ్లియర్ ట్రాన్సు. సి. సి. ఇ. ఎ. సి. ఎస్. గారు రెండవతరగతి కలెక్టరుగను.
3. అలెక్జాండర్ ఫ్రాన్సిస్ బార్బి మెస్సార్స్ ఎ. సి. ఎస్. గారు మూడవ తరగతి కలెక్టరుగను.
4. రాబర్టు విలియం డేవిస్, ఎ. సి. ఎస్. గారు 1 వ తరగతి సబుకలెక్టరుగను.
5. సామ్యుయెలు హెన్రీస్టేట్ ఎ. సి. ఎస్. గారు 2 వ తరగతి సబు కలెక్టరుగను.
6. జాకొరబ్బిం కృష్ణయ్య ఎ. సి. ఎస్. గారు 3 వ తరగతి సబుకలెక్టరుగను నియమింపబడిరి.

పత్రికాపాఠకులకు విన్నవము.

నాలామిసి మురబ్బా డబ్బా 1-కి 1-0-0 అని చేతివారపాటున వేయబడినది. దాని అస్సెలు ఖరీదు డబ్బా 1-కి 2-0-0. ఈసంగతి ఎల్లరును తెలిసికొన వేసుచున్నాము.

డి. మన్నాలాల్, బెంగుళూరుకిటి.

వికటభారతి

ఏమి గదగదా - ఏమి గదగదా - ఏమి అడవునాడు.
 వ్రాసేవారు - పువ్వులూ లిచ్చేవారు - విసేవారు - చదివే
 వారు - నడుములుగట్టి పరుగులేస్తే వారు - ప్రోత్సాహం చేసే
 వారు - వీగావేళించి వ్రేలికేటువేసేవారు - పడలాగేవారు -
 వెనుక పోవారు - ఉద్రేకం ఎక్కువై ఉరకలు తెచ్చేవారు -
 పడుచుకున్నాల్లో పాటు పరుగులు పెట్టడానంటే ఎర్రపా
 గాలవా లేచిపోతే అన్న భయం, పరుగెత్తడం పడుచు
 కున్నాల్లో భయం తీసివేస్తూనే పరువులేక్కువ, మందుకూ
 వెనుకకూ లాగుతూవుంటే తయారేక్కడా లేదేవారు - పదియంటే
 కలసి పంపించి పనిచేస్తూంటే కంటే తక్కువగా పనిచేస్తూంటే
 పంపించి పనిచేస్తూంటే చూపటంగా మాట లాడడా
 నిక ప్రోత్సాహక గుంపులో చేరి మాత్రమే వారు - మానేవారు -
 నవ్వేవారు - నక్కేవారు - నన్నాయి నోక్కులు నోక్కేవారు -
 సింహ గర్జనలు చేసేవారు - పిరికిబిల్లులు తెచ్చేవారు - అనేక
 రకాలవారు - మనోవేగాని మించి పనిచేసేవారు - కూర్మగా
 యుని మించి కూర్మించేవారు - ఇటుకలు గాని మధ్యలో పువ్వులు -
 అంతా అన్ని రాష్ట్రాలవారు - అన్ని భాషలవారు - అన్ని సుతా
 లవారు - కలసేలన్నీ పట్టుకొని - తులనగా - సభలు జరిపి -
 చాలించి - తిరుగు మొగాలు పెట్టి - ఎవరికికాదు చేరి - పట్టి
 పాపని చూచి సుఖిస్తున్నారు. కథ కంచికెట్టింది - మనం
 యింటికి వచ్చాం.

ఈ సంవత్సరం ఏం విశేషమయ్యిందో! పొందుతున్నా -
 ముసల్మానులు ఏకిపోయారు. అతివాదులు - మితవాదులు
 అంగీకరించారు. అనినెంటున్న హోమయూ ఆరాటం -
 అఖిల భారతానికి అలుముకొనిపోయింది. తిలవగారిని నుహా
 సభవారు తిలకించారు. మోతీలాలుగారి ముఖదర్శనం లభించిం
 ది. సామగారి పలుకు వినుబడింది. ఆరండేలుగారు ఆనందం
 కలిగించారు. ఖువర్జీగారు కనులపండువుచేశారు. సంతోషం -
 సంతోషం. ఆనందం - బ్రహ్మానందం. అందరికీ - కలిగింది.
 హోమయూ ప్రభ ధూం అని పోయింది.

అంగ్లో ఇండియనులకు అక్కన్న మిక్కుటం అయింది.
 అధికారులు అధికారం చూపించి - అధిక ప్రసంగం మానవలె
 నని - ఆజ్ఞాప్రాలు అంపించారు. అఖిలభారత దేశీయ మహా
 సభవారి నే అనుమానించడమా? ఇది అనుమానించడం గాదా?
 అని అశేష భారతీయం ఆగ్రహం చూపించారు. దక్షిణ
 క్రైస్తానండ్ పోలవగారు దయచేసి భారత మిత్రులను
 ప్రకటించారు. భాయిభాయి అన్నారు - బంతిభోజనాలు
 జరిగాయి. బ్రాహ్మణులకు వేరేపంక్తి పనికిరాదని - బ్రాహ్మ
 జేతరు లనేసరికి - పట్టుపట్టుకుని - పడుచు బాపవయ్యలంతా -
 నీరుపోతేపోనీ హోమయూలు కస్తుందని - బ్రాహ్మజేతరు
 లతో సహాపంక్తి చేశారు - ముసల్మానుభాయిలకు - అసలేకపు
 అన్నయ్యలకు - పాశ్చాత్య ప్రాతలకు - నిశ్చయభక్త్యం - కాస్తా
 పోలిటరు తీర్వం - ఖునంగా న్యాపించింది. కొద్దిమంది నివృత్తులు
 మాత్రం గోవచాటుననే భోంచాశాటం లేండి. ప్రాణంపోయి
 వా గురేగాని - బ్రాహ్మజీకం వదలుకోయి అనేవారికి భరణాల
 చాటునే పరిమారాటం.

అయితే - ఆంధ్రరాష్ట్రంవారి అర్థి - ఏమయిందో - అంతా
 పొంతాలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంవారు - ఆంగ్లేయ ప్రతికలకేగాని -
 ఆంధ్రప్రతికకు వ్రాసిన పాపాన పోనేపోయి లేండి. కొండా
 నేంకటప్పయ్యగారి గొప్పదృష్టికి - ఆంధ్రప్రతిక సన్నాహంజ
 కంటే చిన్నదై వా - ఆరాష్ట్ర విషయం ఆంగ్లేయ ప్రతికలలోను -
 ఆసోసియేషను ప్రెసువారి తంలివాల్లలోను - గూడా దరి
 కనం యిచ్చలేదు. ముసల్మాను లీగువారిని ముద్దుచెయ్యడం
 ఏమని - హిందూ మహాసభవారు గందరగోళం చేశారు. మంచి
 సమయమనందు ఎందుకు పూర్వకాలాని - మదరాసు బ్రాహ్మ
 జేతర సంఘంవారు - మానిఫెస్టోను - అచ్చువేయించి - కాలుకాల
 జాకు ఖర్చు పెట్టిస్తున్నారు.

పంచగవ్యాలెలులింటువుండగా - పంటికిందికి - పల్లెరు
 కాయవస్తే - భోజనమీయనకు కలిగే అపూర్వస్థితి - నున కిప్పుడు
 కలిగింది. సామ్రాజ్యంలో వుండి - స్వరాజ్యం అనుభవిస్తూ - హా
 యిగావున్న - అన్ని దేశాలవారిని చూస్తున్నాం. ఇంటిను రచ్చను
 గూడా ఈడుతున్నామకున్నాం. మన అధినివేసే నాల్గూతులు
 మనలకు - మెడబట్టుకొని నెంటుతున్నాయి. మనదేశపు చదువు
 కట్ట - మనకు పొట్టుబట్టుకూడా గడవడంలేదు పరదేశాల పాల్తె -
 కాను కట్టపడవాయుంటే - నరకలోకమహా సౌఖ్యం - కూలి
 రాజాబహుమారు కితాయి - లభిస్తున్నాయి. ఇంటిపట్టునే
 వుండి పనిచాటులు చేసి - బ్రతుకుదా అంటే - చేతిపనులన్నీ - ప్ర
 యోపతి లోకానికి వేంచేసాయి. అలవాటు అంతరించింది. సో
 మరితనోళ్ళ వచ్చింది. అగ్గంలేని అభిమానవికారం - అవేంచి
 ఏపని చెయ్యనియ్యడంలేదు. ఆకలి నెద్దవులి - హం. అని నోరు
 తెరుచుకొని - అమాంశంగా మీదబడి ముంగుతోంది. తప్పించు
 కొనేవారిలేదు. గోలపెట్టి ఏడిస్తే - గొంతుక వెలుగురాసింది
 గాని - వివేచిత కనపడలేదు. శ్రీశ్రీ చిరాలు - కర్మిని అండు
 సన్ను - ఇంగులీపునును, ప్లేట్టునును, పయనీరు, మదరాసు మె
 యిలు అండు కో - యిత్యాది మహాత్ముల ఉపదేశ ముద్రల
 కు - అధికారులు ఊకొడతారుగాని - ఆలసపాలనేని ప్రజల
 ప్రబలాత్తనాలు - వారి వీనులకు వినుపడనే వినుపడవు.

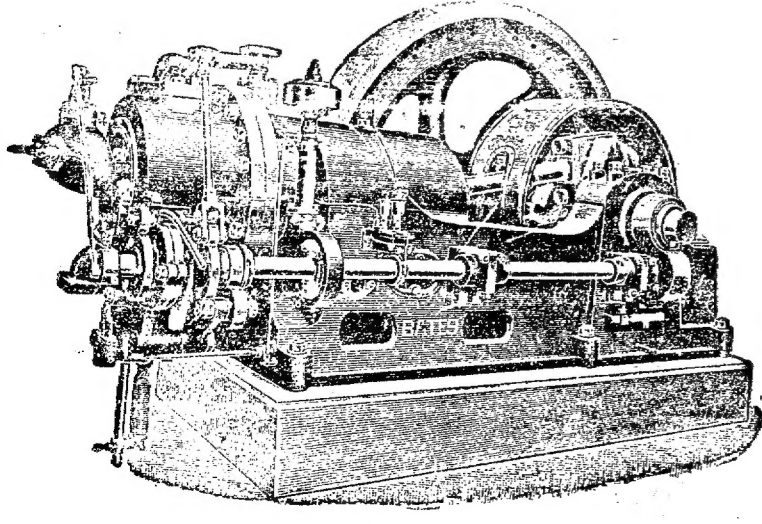
కత్తిశాసనం. కఠారిశాసనం. దేశశాసనం - భాష
 శాసనం - పత్రికాశాసనం - పాతకాలా శాసనం - ఉపన్యా
 సాల శాసనం - ఊరేగింపుల శాసనం - అడవిశాసనం - పడ
 వశాసనం - ఇవన్నీ - దేశీయులను - ఏలాటి దేశసేవనుగూడా -
 చేయనియ్యవు - చెప్పకొనియ్యవు - వ్రాయనియ్యవు - పలు
 కనియ్యవు - కదలనియ్యవు - మెదలనియ్యవు - గట్టిగామాటా
 డితే ఖడేరావు.

ఇట్టి స్థితిలో విశాలహృదయంగల పరదేశాలవారు - అని
 లిసెంటుక్కు, అరండేలు, పోలవగార్లవంటివారు - పాపమని -
 దయదలచి - మన పక్షాన్ని పనిచేస్తే - వారికి అధికారుల అంతులు
 అపరిమితం సరేనని. అసలు దేశీయులకూడా - అనుమానపడి -
 వీరంతా గూఢచారులే - స్వస్థురాలని గుఱుగును పోవడం -
 గొప్ప అనర్థం. అందులో తిరిగి తప్పేనీ తెలియకుండా -
 మంచి చెడ్డా తెలియకుండా - అహింసా పరమో ధర్మం
 అనే సనాతన వాక్యానికి స్పష్టితమీ - ప్రాణహత్యలు -
 బందిపోట్లు - ప్రారంభించి - దూరదృష్టి లేని దుర్బుధులు కొందరు -
 తమనీకెలకూ - నిరపరాధులగు ప్రజలకంకాలకూ గూడా - వుగులు
 తేవడమే గాకుండా - దేశాధ్యక్షులకు సో - సరియైన మార్గాన
 పనిచేసే పెద్దలకు కూడా - కాలుచేరు లాడకుండా చేయడం

ఘోరమైన అనర్థం. జాతీయవాదుల శక్తి హెచ్చుతీరి
 దని - మితవాదులలో కొందరు మిడికి - లోపలిస్వయంపాకా
 లారంభించడం - లోకాని కంఠటికి అనర్థం. మహమ్మ
 దీయులు మనలో కలుస్తూన్నారనే మంచిలేకుండా - హిందువులు
 గందరగోళం చెయ్యడం ఇంకొక అనర్థం. పట్టుబట్టి బ్రాహ్మ
 ణులు పనిచేస్తున్నారు - మనం గూడా వారిలోకలసి పని
 చేద్దాం - ఇప్పుడంతా - పేరు బ్రాహ్మణులేగాని - వర్ణనీమాలు
 వదలి - బహు శతాబ్దాలు గడిచాయి - అనే దూరపు అలోచన
 లేకుండా - కీలేరి వాత బెట్టడం తెలియక - అన్నీ వదలుకొని -
 అన్నిటికీ సిద్ధపడుతున్న - బ్రాహ్మణులమైన - లేనిపోని అనుమాన
 నాలు పెట్టుకొని - శాపాదపి శరదాపి అనే అన్ని కత్తులు - వుడి
 గినా - అగ్రకులంవారింకా ఏమో చేస్తున్నారనే ఈర్ష్యచేత -
 దేశానర్థకంగా - కొందరు బుద్ధిమంతులు కూడదంటున్నా వివేక -
 బ్రాహ్మజేతర సంఘం ఏర్పరచడం - ఇంతకంటే గొప్ప అనర్థ
 కం.

దేశసేవకులగు పేరు పెట్టుకొన్నవారు - విశాలహృద
 యంగలిగి - ఇతరులయందు ఈర్ష్యలేకుండా - అఖిలభారతజాతీయ
 తాత్వికత ఆత్మ సంఘాభివృద్ధి - అనే మహావాక్యాన్ని
 మరిచి - కేవలం స్వార్థపరులై - కట్టపడి పనిచేసేవారిని చాటున
 మాటన గీటునబుచ్చుతూ - లేనిపోని నిందల వారిపై తిని
 వేస్తూ - వారిగారిలో ముండ్ల కంపలను వేస్తూ - మూలల
 గూర్చుని ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతూ - అంతరాత్మల పట్ల
 వాంతకులై - శుల్కదాసులై - ఇంటినిగా డెకొంటెనగాడనే -
 సామెతనురాధిచేయడం - అనర్థములను అన్నిటికీ మించిన అనర్థ
 కం. మనదేశంలో స్థితి ఇప్పుడు ఈలాగువుంది. కావలసేవారు -
 వెంటనే కావలసేవారు - కొంతకాలమైన తర్వాత కావలసే
 వారు - వద్దనేవారు - ఇప్పుడు వద్దనేవారు - ఎప్పటికీ వద్దనే
 వారు - ఏడిస్తే వెలగపండు చేతులో బెట్టి ఊరుకుంటే ఊడపీను
 కు నేలాగు - మసిమసి మారేకుగాయచేసి - కథగడప మనే
 వారు - చేసినా చేయకపోయినా - పెద్దరికం ఎల్లకాలం మాకే
 వుండా లిగాని ఇంకొకరికీ వుండ గూడదనే
 వారు - మేం చెయ్యం మీరుగూడా చెయ్యగూడదు -
 అనేవారు - చెవులు గోరికేవారు - మాటలు ముకుమకొనే
 వారు - దేశసేవ చేసేవారు - స్వాధ్యాయం చేసేవారు -
 హోమయూలు కోసం సర్వసంగపరిత్యాగం చేసేవారు -
 జాతీయశక్తికి జాతరచేసేవారు - గోచీలలో ముక్కు వేసేవారు -
 గూడు పుటాటిలు చేసేవారు - ద్విజ హ్యులు -
 పురుషుల వంటి స్త్రీలు - స్త్రీల వంటి పురుషులు -
 దేశసేవచేసే పరదేశంవారు - దేశద్రోహం చేసే స్వదేశంవారు -
 అడేవారు - అడించేవారు - తెరచాటునుండి తాడులాగేవారు -
 అన్ని రకాలవారు - వున్నారు. వీరిందరినీ అడించేవాడు విశ్వ
 నాధుడు - వీరంతా భూలోక సార్వభౌములు గాని ఆతడు
 సర్వలోక సార్వభౌముడు. కనులబడడు. చేతులకందడు - ఆ
 స్వామిదయ - భారతీయులపాలిట సరిపూర్ణంగా ఉండాలి.
 సూర్యుడి - వెయ్యేళ్లకి - లక్షలక్షకి - కోట్లలక్షకి - సర్వేశా
 నుభిసోభనంతు - అంతా చల్లగా వర్షిల్లరలె. అయికమర్శ్యం
 హెచ్చరలె. భారతదేశానికి ప్రాక్షనగౌరవస్థానం - మల్లీ
 మాటికి - ముమ్మాటికి - కలగాలి - కలగాలి - కలిగితిరాలి.
 వందేమాతరం - భారతమృకు పట్టపేమగ - ఆంధ్రమృకు
 అందలం.

బెటుగోల్లు మెడల్ తేమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు

ఈక్రొత్త టయిపు ఇంజనులు బెటు
 వంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్ తో
 నయినను సుమారు ఒకమాసము శ్రవణం
 జరు విప్పి శుభ్రపరచి నెక్కిరతేయే
 మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్న
 వి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులకంటె
 యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కిరలేక
 వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ లో
 సగము మాత్రము యా యింజనులు తీసి
 కొనుచు వాటికంటె వేయిరెట్లు శక్తి
 కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్ర
 ములు మొదలు 50 గుర్రముల పవరువరకు
 వీటయొక్క స్వేరు సామానులు సహ
 యు ప్పడును స్టాకులో సిద్ధముగా
 నుండును.

సంవత్సరాది సంచిక.

(0)

సంచికయందు ముద్రితములగు వ్యాసము
 లెప్పటికి పంపనలసి యుండునని చాలామంది
 మాపేర వ్రాయుచున్నారు. వారందరికిని విశిషిగ
 జవాబులు వ్రాయుటకు వీలుండదు గావున జన
 వరి వెలఖరునకు గాని, అధన ఫిబ్రవరి మొదటి
 వారము లోపున గాని, వారి వారి వ్యాసములను
 పంపించిన యెడల ముద్రణ వ్యాపారమునకు
 లేఖకులు చాల తోడ్పడి, మా యుద్యమమునకు
 సాహాయ్యము చేసినవారిగురుని ఇందు మూల
 ముగ విన్నవించుచున్నాను.

పత్రికాధిపతి.

THE GREAT WAR.

Greek Government Preparing for War.

German Rejoicings Over Fall of Braila.

GROWING FOOD SCARCITY IN ENEMY COUNTRIES.

[REUTER'S AGENCY.]

GREECE.

Greek Government Preparing for War.

LONDON, January 8. Apparently the Greek Government is preparing for war with the Entente. The pro-German press in most violent language declares that the blockade has caused an intolerable situation. Reservists are secretly being enrolled and have been ordered to be ready to join their regiments at an hour's notice.

Greece's Reply to Allies.

LONDON, January 8. Reuter is informed that the Greek Government has handed to the Allies a statement pointing out the difficulties of complying with certain demands. Reply to the statement is being drawn up in Rome.

ALLAHABAD, January 8.

LONDON, January 7th.—The "Morning Post's" Athens correspondent believes that the Greek Government contemplates declaring war on the Allies and attacking General Sarrail. He learns that reservists are being secretly enrolled and ordered to rejoin their regiments at an hour's notice.—("Pioneer".)

GERMANY.

German Rejoicings Over fall of Braila.

AMSTERDAM.—Another indication that Germany is likely to run amok at any moment is contained in the Dutch pro-German organ "Toekomst," which intimates that Germans regard all British merchantmen as auxiliary cruisers to be sunk without regard to life. The paper warns neutrals that their flags will not protect them.

The Emperor's order has started a new outburst of boasting in the German press, which shouts for joy at the capture of Braila, although the German official statement admits that the place was an empty shell.

Braila is normally a great grain depot, but the stores were probably destroyed, as the German communique does not mention booty.

Silly Peace Talk.

LONDON, January 8. In an editorial article, the "Times" says:—After the Kaiser's Army Order peace talk is simply silly. The only way to peace is to inflict a decisive military defeat on the enemy. It is all important steadily to increase our superiority on the western front and not to run risks by dissipating our efforts.

The Wilson Peace Note.

Mr. Roosevelt's Comment.

LAHORE, January 8. LONDON, January 7th.—Mr. Roosevelt, in a published statement on President Wilson's Note, says that to say that the Germans, who are occupied in transporting 100,000 slaves out of Belgium, are fighting for the same objects as their hunted victims is a callous and most immoral falsehood. He ridicules the idea of America guarding small nationalities and guaranteeing the world's peace.—("C. and M. Gazette.")

Reason for the German Peace Note.

The "New York Times" declares that the reason for the German Peace Note is the apprehension of starvation as a result of the British blockade.

Allied Reply to Wilson's Note.

LONDON, January 8. Reuter announces that the comments on the draft reply to President Wilson have been received from various Allied Governments. The reply will not be despatched to Washington for several days.

Growing Scarcity.

Testimony of German Newspapers.

AMSTERDAM.—German newspapers testify to the growing scarcity in Germany.

The "Frankfurter Zeitung" Germany is now practically dependent on herself for milk and butter while cheese has disappeared.

The "Cologne Gazette" says further restriction on potatoes will be necessary to three pounds weekly. The municipality of Essen has protested against this. At a meeting of the Berlin municipality the policy of Baitzki was denounced. Critics, including Burgomaster Wermuth, dwelt on the scarcity of milk and potatoes. The Council resolved to urge Government to secure a more equitable distribution of food, less favouring country districts.

The Bavarian ministry has ordered hotel-keepers to cease feeding foreigners.

The Situation in Turkey.

Russia's Accomplished Task.

LAHORE, January 8. LONDON, January 7th.—The "Daily Chronicle's" press correspondent states that a neutral who has arrived in Zurich from Constantinople says that Austria lacks many things and Turkey lacks everything, and people are literally dying of hunger in Constantinople. Perhaps the English and the French do not realise the task accomplished by Russia since the taking of Trebizond, including as it does the paralysing of Turkey's navy, the destruction of her merchant fleet and almost absolute blockade of the Bosphorus.—("C. and M. Gazette.")

Polish Volunteers.

LAHORE, January 8. LONDON, January 7th.—The "Frankfurter Zeitung" says that the Polish Volunteers are numerically negligible.—("C. and M. Gazette.")

GREAT BRITAIN.

Trade After The War.

"Times" on India's Investigations.

LONDON, January 8. Discussing the Government of India's investigations with regard to trade after the war, the "Times" remarks that some limitations will be required regarding the way in which minerals may be dealt with after extraction in order to prevent their being used against us in war. With regard to shipping, the "Times" points out that India will be able to bargain for fair treatment since she may prohibit or restrict the employment of lascars on alien ships. Dealing with tariff problems it says that, in view of the possibility of dumping after the war, it is necessary to consider the effect of a heavy or moderate duty on enemy imports, and of preferential tariff graded according to the country of origin.

Motor Cars and Tonnage.

LONDON, January 8. The "Times" shipping correspondent draws attention to the use of British tonnage to convey motorcars and urges that all ports of the Empire ought to consider whether the import of motor cars is essential in war time.

Instruction at Woolwich and Sandhurst

LONDON, January 8. LONDON, January 7th.—The courses of instruction at Woolwich and Sandhurst will henceforth be for a year and for eight months respectively. Examinations after February of this year will be held in March, July and November, the age limit being 17½ to 18½.—("C. and M. Gazette.")

FRANCE.

Swiss Neutrality.

France's Assurances to Swiss Government.

LONDON, January 8. In view of the possibility of Germany meditating a blow at France through Switzerland, it is noteworthy that the French Government recently renewed its assurances to the Swiss Government that France will strictly respect Swiss neutrality.

ITALY.

Conference of the Allies.

"Definite Complete Victory" Prophesied.

ROME.—Signor Boselli gave a luncheon in honour of the Conference delegates yesterday. Proposing the toast of the Allies, he prophesied a definite complete victory which would result from their closely concerted action and determination. M. Briand, replying, associated himself with Signor Boselli's prophecy. The crowd outside gave an ovation to the departing delegates, especially to Mr. Lloyd George, M. Briand and General Cadorna. The latter's motorcar was compelled to go at a walking pace through streets packed with people who cheered continuously. The "Giornale Italia" emphasises the importance of the phrase "definite complete victory," which, it says, Signor Boselli and M. Briand repeated in order to show the world the meaning of the conference. All the delegates expressed satisfaction at the complete success of the Conference, the decisions of which will be translated into decisive action which, it is believed, will pave the way to a victorious issue. The discussions were characterised by absolute frankness, unselfishness, harmony and an iron determination.

TELEGRAMS.

CANADA

The Ammunition Sale Affair in Canada.

Sir Sam Hughes Exonerated.

LONDON, January 8. OTTAWA.—The report on the investigation into the Militia Department's sale of ammunition to the Admiralty completely exonerates Sir Sam Hughes.

AUSTRALIA

Australian Premier.

Unable to Attend Imperial Conference.

LONDON, January 8. MELBOURNE.—It is now certain that Mr. Hughes will not attend the Imperial Conference. Mr. Andrew Fisher will probably be asked to represent the Commonwealth. It is reported that Mr. Hughes has communicated with the Imperial Government fully setting out the Australian position regarding the conference. It is expected that federal elections will be held in April with a view to ending Mr. Hughes' unsatisfactory political situation.

SEA WAR FARE.

Vessels Sunk.

LONDON, January 8. The Steamers "Allie" (British) "Elder" and "Fama" (Norwegian) and "Noesberg" "Ebre" and "Viking" (Danish) have been sunk.

The death is announced of Vice-Admiral Warrender.

BRITISH FRONT.

LONDON, January 8.

Last night's British communique said:—We drove back three attempts to approach southeast of Souchez. We effectively bombarded enemy eastward of Les Boeufs, both sides of Ancre and east of Neuve Chapelle. The Germans heavily shelled Ypres.

ITALIAN FRONT.

The Italian wireless communique says:—There is vigorous artillery work on the whole front. An aeroplane flew over Trieste and dropped two hundred kilograms of explosives on Nabresina station in the region of Montenegro.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI

Canada's New Year Greetings.

CALCUTTA, January 8. The following telegram, dated the 1st instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Governor-General of Canada:—

"The Government and the people of Canada send to the Government and the people of India their cordial greetings on the occasion of the New Year. They desire at the same time to express their unstinted admiration of the valorous deeds of the native troops of India while fighting for their Emperor on the battle field of Europe, and they are confident that the splendid spirit which inspires these gallant men and which animates the British forces throughout the Empire will know no diminution until complete victory shall have crowned our cause and assured the conclusion of a just and lasting peace."

H. E. the Viceroy's Reply.

The following reply has been sent by H. E. the Viceroy dated the 3rd January:—

"On behalf of the Government and the people of India I thank you for the good wishes and for the gracious message of appreciation which you convey. In the efforts and sacrifices which lie before us before peace can come India will be proud to stand side by side with Canada, whose sons have played so glorious a part in defending the Empire."

Imperial Council Election

Dispute Between Moslems.

DELHI, January 8. The Imperial Council election dispute between the Hon'ble Mr. Abdur Rahim Bukhsh Elahi, and Mr. Golam Hossain Ariff which was reported to have ended in a compromise before Mr. Monahan on the 21st November was again being enquired into by Mr. H. Duval who has been appointed commissioner under the new ordinance called the Indian Legislative Council Ordinance issued on the 27th December last by H. E. the Viceroy. Apparently the Government did not accept the report made by Mr. Monahan and ordered a fresh enquiry. To-day Mr. Duval held the enquiry and both parties with their respective witnesses were present. Prince Sultan Mirza, Prince Nowshera Wanjah, son and grandson respectively of the late King of Oudh, Sheikh Abdul Gani, merchant, and Mullah Mahmood, landholders and merchant, were examined. The enquiry was adjourned till the 11th instant.

House Searches.

CALCUTTA, January 8. This morning the police searched a house in Calcutta and arrested a young man in connection with a political dacoity in Eastern Bengal. It is reported that the Police also seized several incriminating documents.

(UN-CORRECTED.)

Latest Telegrams.

LONDON, January 8.

As a result of Russo-Rumanian retreat from Braila the enemy has reached the Lower Sereth and holds the south bank for nearly twenty miles from the confluence with the Danube. It was about this point that Russians made what the German communique describes as a great relief offensive on a fifteen mile front pushing back the enemy line nearly ten miles from Sereth. Austro-German attack down Moldavian Valley continues to progress. Here General Geroke's troops in Susitza valley twenty-five miles north of the western end of Sereth line have reached Racosa half way down the Mountain slopes to Sereth.

The Russian wireless communique says:—We captured a village north west of Tiral swamp and trenches south west of Babit lake. We have taken eight hundred prisoners since January 5th and have repulsed fierce counter attacks. Our troops have displayed extraordinary endurance and unrestrained bravery. We drove back columns southward of Krivo. Following an enemy bombardment and three gas waves the enemy pressed back the Rumanians northwest of Focsani until the arrival of our reserves. Enemy attacks on the Sereth were completely unsuccessful.

The Hague:—The Naval Minister announces that in view of delays in obtaining war material negotiations have been concluded whereby Government will take over one British and one German interned submarine. Government also expects to acquire a German Minelayer.

LONDON, January 9.

WASHINGTON:—The State department has cabled to the Ambassador Mr. Gerads requesting a statement regarding his utterances at the banquet of the American Chamber of Commerce in Berlin at which he is reported to have said "never since the beginning of the war have relations between the United States and Germany been more cordial."

The French Communique says:—On the night of the Meuse there was fairly lively artillery duel at foot of Cote De Meuse.

The conclusion of the allied conference in Rome coincides with the revival of controversy between so called Eastern and Western schools. The view that allied action in the East ought to be restricted at present pending the breaking of German power in the west where the main enemy forces are concentrated is strongly supported. On contrary it is maintained that it is now as vitally important as ever to sever connection between the central powers and Turkey. There is much speculating especially in Paris whether any decision on this question was reached in Rome.

CALCUTTA.

Brahmananda's death Anniversary.

CALCUTTA, January 8.

The Hon'ble Mr. P. C. Lyon presided over the death anniversary meeting of Brahmananda Keshub Chunder Sen, Sir K. G. Gupta, Sir N. G. Chandavarker and Mr. Lyon paid a tribute to the life and work of Keshub Chunder.

A Political appeal.

CALCUTTA, January 9.

At the High Court today Justice Teunen and Chaudhuri were engaged in hearing the appeal in a political case, in which one Tarapade Bhattacharjee was convicted by the Sessions Judge of Comilla of attempt at extortion and sentenced to seven years' rigorous imprisonment. The Advocate-General represented the Crown and Mr. J. N. Roy defended the accused. The appellant is a student of the Scottish Churches College in Calcutta and son of a Munsiff who was at one time posted to Comilla.

PUNJAB.

Justice Shah Din.

Appointed Sub-protem Chief Judge.

LAHORE, January 9.

His Excellency the Governor-General-in-Council has approved of the appointment sub-protem of Justice Shah Din to fulfil the duties of Chief Judge of the Punjab High Court during the absence on leave of Justice Rattigan who will be appointed substantively to the post on Sir Donald Johnston's retirement.

SIND.

Panther Killed by Villagers.

With Insufficient Weapons.

KARACHI, January 9.

Mr. H. L. Neuman, Deputy Conservator of Forests in Sind writes to the "Daily Gazette":—Sportsmen will be interested to know that a male panther was killed on the afternoon of the 2nd inst. by two men armed with spears and aided by a number of dogs. I myself arrived in camp in the immediate vicinity on the 3rd inst. and saw the animal and measured it. It was 8 feet in length from nose to the tip of its tail and a very fine specimen and the villagers who attacked it with such very insufficient weapons were fortunate in escaping scatheless. The matter is of considerable interest in that large carnivores have not been found for many years in the forests proper of the Indus Valley and this one appeared east of the Indus and also east of the Fuleli Canal far from the known habitation the Kohistan) of such animals of the kind as still remain in Sind.

High Prices of Food Stuffs.

KARACHI, January 8.

The Secretary of the Sind Muhammedan Association has written to the Government drawing their attention to the extraordinary high prices of the necessaries of life ruling in the market which he says are pressing very

TELEGRAMS.

heavily on the poor and the middle classes. He concludes: "My Association would ask in the interests of the majority of the population who are Mussalmans and ordinarily poor, that you will kindly take such action in the matter as may be necessary with a view to keep down the prices as soon as possible."

BOMBAY.

P. W. D. Committee in Bombay.

BOMBAY, January 8.

The P. W. D. Committee commenced its sittings to-day. The Chairman, Mr. F. G. Sly in his opening speech said that almost all building works and road construction had been carried on by the P. W. D. and it was their duty to see how far private enterprise could be stimulated and substituted for Government action and how economic resources of the country had been used and how far they remained to be used. It was also their duty to visit the engineering institutions to examine the nature of instruction imparted therein and the type of students. The committee then proceeded to examine witnesses.

The Public Works Department Reorganisation Committee examined three witnesses on Monday. Mr. Shoubridge, Sanitary Engineer to the Bombay Government, stated that he considered further decentralisation within P. W. D. was desirable. He thought the control of the Government of India could still be reduced and local Governments might be invested with larger powers in the way of altering the details of designs of large works which would lead to economy in construction. He suggested that students who had received education in Engineering Colleges might be allowed to obtain practical training on Government works in cases where no private facilities existed for obtaining suitable training elsewhere in India.

Mr. G. Wittet, architect to the Bombay Government dwelt at length on the work of building contractors and on the defects of the present system of erecting buildings in Bombay. He advocated the establishment of a college of architecture in order to enable students to obtain a degree in architecture. He thought that the Bombay School of Arts could be developed into such an institution.

Mr. K. S. Framji, Executive Engineer, P. W. D., Bombay, said that the works executed by the departmental agency would compare very favourably as regards quality and efficiency with the works executed by large contracting firms and were far superior to the works executed by private agencies or local bodies without P. W. D. supervision. With regard to the question of economy under normal conditions public works were more economical when done departmentally than when executed by contracts.

Increase in Charcoal Price.

BOMBAY, January 8.

The price of charcoal in Bombay have increased by double within the last few days. This has been due to the dearth of coal which is further accentuated, as some coal merchants complain, by the action of Municipal authorities who insist on its being stocked in gunnies and not in bulk as has hitherto been done. The municipality with a view to mitigating the nuisance caused in the town by coal dust insist on the merchants stocking coal in gunnies in their godowns. This the traders object to arguing that the price of gunnies are prohibitory.

CENTRAL PROVINCES.

Lokamanya Tilak's Address in Nagpur.

NAGPUR, January 8.

During his stay here Mr. Tilak addressed an audience of over 12,000 people, Dr. Gour presiding. Among those present were the Hon'ble Sir Bipin Krishna Bose, the Hon'ble Mr. Dixit, Rao Bahadur Pundit and several prominent members of the Bar and gentry. Mr. Tilak refusing to speak at length expressed satisfaction at the complete unity of all sections of India and warned his hearers against attempts of "The Round Table" party and Lord Sydenham who practically denied the necessity of any more reforms being granted to India while the Colonies were trying their utmost to share the power of ruling the dominions of India in common with England. Mr. Tilak exhorted his audience to spare nothing, energy or resources, in fighting for Home Rule which alone would save them from Colonial domination. He also emphasised the urgency of starting vigorous work both in India and England in this respect. Mr. Tilak left for Yeatmal.

కీర్తికేసులు

బాగు శ్రీరామ నరసింహ రావుగారు

గజనన్ గారు ప్రభావ గారు ఎం. ఏ. రాజమహేం

ద్రవమునుండి మాకిలుల వ్రాయుచున్నారు:—

పురుషులులో నొకరును, ముగ్గురు మహిళాపురుషుల నొకరియొడినవారలలో నొకరు నగు బాగు శ్రీరామ నరసింహ రావు బి.ఎ.బి.ఎల్. వారి ముఖవాక్య గాల్గుచేర్చిన పురుషులగుదరికి న్యాయవివాదమును గల్గించెడిది. ముఖ దివమున వారికి 38 సంవత్సరములు పూర్తియయ్యెను. ప్రసిద్ధిచెందిన ఈమటుంబమునారి యనన్య సామాన్యకీర్తి వీరి తండ్రిగారితో యప్రయించి కీర్తి మౌల నుదయించుటకు ఇరువది సంవత్సరములు పట్టెను. వీరు న్యాయవృత్తి నవలంబించి పదిసంవత్సరములైన పూర్తికాలేదు. దేశమున గాని, నగరమున గాని దేశభిమానాభివృద్ధినికొనుట స్థాపించుటకు ప్రతి యుద్యమమునందు వీరుచేరి యెదురు సంవత్సరములైన పూర్తికాలేదు. పది సంవత్సరములక్రిందట నగరజీవితమున బ్రవేశించి, అంతఃకలహాదు మేల్పూర్ణముల దలగడచి నగరనామకులలో నొకరుగా బరిగణించబడిరి. వారిని పురుషులలో నందఱును నాదరించి, గౌరవించి, ప్రేమించుచుండెడివారు. రాజమహేం

ద్రవమున వ్యాపించియున్న యంతఃకలహములు బాపి నగరవాసుల నేకీభవింపజేసెదరని పలువురు సమ్మయించిరి. యువకులను, ఇప్పటివరకు ప్రభావితకర్తులగునూ, నిజపురుషులను కుపయోగకారులను, వర్జింప నలవికాని వదాన్యులను, ఉదాహరణముల సన్నిటి ప్రోత్సాహమును, స్వదేశభిమానమున నత్యుత్సాహమును, అసాధారణ మానసిక ధ్యాత్వికగుణములు కలవారును, ప్రజల ప్రేమకును, పరిపాలకుల నమ్మకమునకు, ఆస్పదమును, ఉత్తమతరగతి స్వదేశభిమానులును, విద్యా పోషకులును, ధనికులయ్యును సరళ మానవులు, వినయ విధేయులును, ధర్మమునకును భగవంతునకును వెఱచి సంచరించువారును, విద్యావంతులును ఉపయోగకారులును, పురుషాలక సంఘ సభ్యులును, సహాయాధికారి నియోజితులును, మాతముగా తాలూకా బోర్డున కధ్యక్షులుగ నియమితులును, స్వపరిపాలనా సంఘసభ్యులును, అగు నరసింహ రావుగారు లోకోపకారము జేయుగడప దాటుచుండగ నేయ కాలచ్యుత్కరతనిహితాత్తుగా నెత్తుకొనిపోయెను. నరసింహ రావుగారి మరణమువలన రాజ్యపాండ్ర నాగరిక జీవమున గొప్పలోపము సంభవించెను. ఇప్పుడు సజీవులై యున్న పురుషులు లెక్క రావెల్లెని దివ్యులారు. ఈతనిజీవిత మొక మహాకవి చెప్పినట్లు ప్రకృతిలోకమున కంతకును "ఈయన మహాపురుషుడు" అని చాటుదగినటులు వాని జీవితము వినయధరితము భూత సమ్మతితము.

వార్తావరణసితి

1917 సం॥ జనవరినెల 9-వ తేది

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలకు లభ్యమైన ఉష్ణోగ్రత	కడచిన 24 గంటలకు		వర్షపాతము.	
		అల్పపుష్కరిత	అల్పపుష్కరిత	కడచిన 24 గంటలలో	8 వ ఏప్రిలు నుండి 9 ఏప్రిలు నుండి
గోపాలపురము	80.181	77.5	56.8	41.98	43.69
వాల్తేరు	80.144	79.9	65.0	39.51	35.39
కాకినాడ	80.148	78.9	61.7	49.80	37.92
బందరు	80.129	80.5	64.0	66.14	39.17
గుంటూరు	...	85.6	63.5	51.67	31.29
నెల్లూరు	80.108	83.6	64.8	34.21	33.94
మద్రాసు	80.076	83.8	73.5	46.43	48.42
కడపూరు	80.050	81.3	68.6	50.06	48.95
నాగపట్టణము	80.030	82.9	74.1	36.55	51.43
కొలంబూ	29.933	88.9	72.7	85.60	75.45
తిరువనంతపురము	29.968	83.7	70.4	60.84	60.55
కొచ్చికోట	29.978	89.4	71.4	118.66	10.64
కల్లికోట	29.995	85.8	69.9	115.50	15.97
మంగళూరు	29.991	91.5	69.0	122.41	26.98
బొంబాయి	80.062	83.6	71.1	86.05	71.81
మైదరాబాదు	80.157	78.1	68.3	56.38	80.25
అనంతపురము	...	82.1	56.1	29.81	20.23
బళ్లారి	80.131	83.6	57.7	27.62	19.62
కర్నూలు	80.110	84.5	57.4	41.33	26.39
కడప	80.125	86.5	61.2	43.06	31.29
తెంగుళూరు	80.092	78.2	54.1	53.05	34.71
కొడైకనాలు	22.841	59.5	46.3	54.71	55.77
ఉదకమండలము	23.658	54.6	42.7	48.44	53.78
కోయంబత్తూరు	80.085	84.3	62.3	27.62	20.94
వెల్లూరు	80.125	81.5	61.0	57.86	44.20
నీలము	80.051	84.0	62.8	45.51	39.13
తిరువనాపల్లి	80.061	88.1	69.8	28.04	31.39
పుదుకోట	80.055	84.5	68.9	36.54	32.04
మధుర	80.036	86.9	70.1	26.33	32.98
తిరునల్వేలి	18.36	24.42

సింహళమునందు తిప్ప ఇతరస్థానములందు వాయు భారము ఎక్కువ యైనది. వాయుభారము బంగాళమునం దత్యధికము. సింహళమునం దత్యల్పము. దక్కనునందు తిప్ప ఇతరస్థానములందు వాయువు తీవ్రముగ నున్నది. చెన్నపురి తీరమునందును సింహళముచుట్టును సుమద్రము కొంచెము కల్లంబును నొందుచున్నది. రాజధాని దక్షిణాంతమునను, తూర్పుతీరమునను, అభారములలోని దీవులందును మధ్యమెన్న మధికము. మైసూరునందును ద్వీపకల్పపు ఉత్తరభాగమునను రాత్రియుష్ణము తక్కువగా నున్నది. పగటియుష్ణము ఇందు మించుగా సాధారణముగ నున్నది. వాయువునం దాద్యత స్వల్పము. నాగపట్టణమునకు దక్షిణమున ఆకాశము కుహ్రవృతము.

ఆర్. ఎల్. జోన్నప్ప.

భిన్నమత వివాహ వైధివము.

నల్లసెలవునాడు లగు రివరెండు కనకయ్య నాయకు గారి కొమార్తెయగు కనకయ్యగారు నామె కాకినాడ గవర్నమెంటు బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునిగ నియమింపబడి 1908 సంవత్సరము మొదలు 1913 సంవత్సరము జూలై నెలవరకు నెలకు రు 50 ల జీతము గొనుచు పనిచేయుచుండెను. ఆమె చెన్నపురి కళాశాలా ప్రవేశ పరీక్షయందు కృతార్థురాలై ప్రథమశాస్త్రపరీక్షకు జరిగెను. ఆమె కాకినాడలో నుద్వ్యగమున నున్న కాలమున నామెకును చేయుల కామేశ్వరరావుగారు కాకినాడ కాలేజి ఇంటరు మీడియేటురగతి విద్యార్థులకొకనికి పరిచయ మారంభయము నేరముగ బరిణమించెను. కామేశ్వరరావుగారు 1914 సంవత్సరమున ఎడింబర్గ్ నగరమున వ్యవసాయము నభ్యసించుటకే 1915 సంవత్సరము మే నెలలో నిండియాకు తిరిగివచ్చెను. కాకినాడలోనున్న కాలముననే తనను వివాహమాడుమని కామేశ్వరరావుగారు కనకయ్యగారిని కోరుచు, ఇంగ్లండునచ్చినమొదల తామచ్చుల వివాహము చేసికొనవచ్చునని ఎడింబర్గ్ నుండి ఆయన ఆమెపేర ననేకము త్రైతముల బంపుచుండెను! ఆమె యింగ్లండు వెళ్లుటకు సమ్మతించినందున కామేశ్వరరావుగారే, 1915 సంవత్సరము మే నెలలో బొంబాయి చేరిరి. ముందుగ చేసికొన్న ఏర్పాటుచొప్పున కనకయ్యగారు కామేశ్వరరావుగారి నవట కలిసికొనెను. వారిరువురు కలిసి వెంటనే బెంగుళూరునకేగిరి. తానామెను వెండ్లియమొగ్గదనని బెంగుళూరు వివాహముల రిజిస్ట్రారునకు లాప్రకారము నోటిసును పంపెను. ఈ దాంపత్య సంఘటనకొరకు కామేశ్వరరావుగారు తా నదినరకే యొక బ్రాహ్మణబాలికను వెండ్లియాడియు, ఆమెజీవించియున్నను, బ్రహ్మచారిని రిజిస్ట్రారునకు తప్పుసమాచారము నిచ్చెనట. బెంగుళూరు కలెక్టరును వివాహముల రిజిస్ట్రారునకు ఉద్యోగియనిమొదట వారిరువురకు 1915 సంవత్సరము జూన్ నెలలో వివాహము క్రమముగ జరిగి అప్పటినుండియు నామె కామేశ్వర రావుగారి పత్ని యయ్యెను. వారిరువురును నెట్టెంబరు నెలవరకు వెంటటగిరి చెన్నపురి వరకు కాలము గడపుచు, ఆమె నాతడిపుడు నల్లాయన దిగిచిదచి, తనమీద మొదటి హిందూ బ్రాహ్మణ భార్య మనోవృత్తి కొరకు తెచ్చిన వ్యాజ్యములను పరిష్కరించుకొనుట కొరకు కాకినాడ వచ్చెను. తన మొదటిభార్యకు జీవనభృతి నేర్పవలసి ననియు, ఆవ్యాజ్యసంబంధమున తాను కనకయ్యను వెండ్లియాడలేదని కోర్టులో ఆబద్ధవాక్యములను నిచ్చితి ననియు కామేశ్వరరావుగారు అట్టి బరు నెలలో కనకయ్యగారి పేర జాబువాసెనట. అప్పటినుండియు వారిరువురకు జరిగిన యుత్తర ప్రశ్నోత్తరములలో ననేక విరుద్ధాంశములు బయల్పడ సాగెను. ఆమెను తాను భార్యగ నంగీకరింప నక్కరలేదని, ఆమె కాశ్త్రీయముగ భార్య కానేదని వాద మారంభమయినందున రిజిస్ట్రారుకు నోటిసులవరకు వచ్చెను. తానును భార్యగ గ్రహించి తనతో కాపురము చేతురా లేదాయని తెలియగోరి కనకయ్య నోటిసును పంపగ తమకు జరిగిన దనబడు వివాహము హిందూ ధర్మశాస్త్రమును బట్టిగాని క్రైస్తవ శాసనమును బట్టిగాని చెల్ల నేరదనియు, తన మొదటిభార్య తెచ్చిన వ్యాజ్యము ప్రకారము తనమీద డీక్రీ చేయబడినందున, బురివిమోచనము కొరకును, తన ప్రథమ హిందూ బ్రాహ్మణ భార్య జీవనభృతి కొరకును తన సాక్షుసంతయు తనకు పింతిండియు, తన బ్రాహ్మణభార్య తల్లికి తండ్రియునగు దివాన్ బహద్దరు దురుశ్శేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారికి విక్రయించి ఆయనవలన తాను నెలకు 10 లు చొప్పున జీవనభృతిని గొనుచున్నా ననియు నింతకన్న తనకు పేరుగ సాక్షులేదనియు కామేశ్వరరావుగారు జవాబు నిచ్చిరి. తమకు బెంగుళూరున జరిగిన వివాహము కాశ్త్రీయవివాహమనియు, తనభర్తకు పాలుకురు 2500ల రాబడి కలదనియు, మన పింతిండియును దివాన్ బహద్దరు దురుశ్శేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారితో జరిపితిన్న వ్యవహారము లాలోచిస్తూనరచుమనియు అనత్యవనియు, తాను నెలకాయన వల్ల రు 10 జీవనభృతిని గొనుచున్నానని కామేశ్వరరావుగారు చేయువాదన నిజము. కా దనియు నామెపించుట, భర్తయగు కామేశ్వరరావుగారివలన తనకు నెలకు రు 50 లు మనోవృత్తి నిప్పించెదని కనకయ్యగారు కాకినాడ హైడ్డు క్వార్టరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో మనోవృత్తివానివుడు దాఖలుచేసెను. వివాహపునోటిసు వివాహపు సర్టిఫికేట్లు దావాతో దాఖలుచేయబడెను. దావా విచారణ జనవరి నెలలో జరుగును. — ఒక నిత్యభుడు.

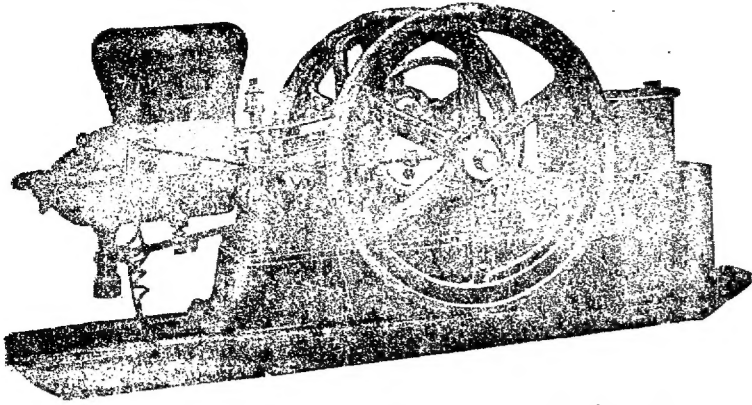
విద్యాప్రదర్శనము.

మధ్యమవిద్యను గూర్చిన ఉపన్యాసము.
నైదాచేట ఉపాధ్యాయుల కళాశాలవారి విద్యాప్రదర్శన సందర్భమున మొన్నటి శనివార మొకసభ జరిగెను. మనగవర్నరుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. “చెన్నరాజధానియందలి మధ్యమ తరగతి విద్యార్థులతముల” నుగూర్చి కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలయొక్క ప్రెసిసిపలు ఆర్. సి. వుడ్డగారు ఉపన్యసించిరి.
ఆర్. సి. వుడ్డగారు
తమయువన్యాసమున వ్యవసాయ కళాశాలయందు రెండు తరగతుల పాఠములు లున్నవనియును, కొలదిపాఠములు గల తరగతి రెండుసంవత్సరములవరకు వుండుననియు ఆరెండింటి కిని మధ్యమ తరగతులకును కళాశాల తరగతులకును చాల వ్యత్యాసముండుననియు, దినమున కొకగంట యువన్యాసమును మూడుగంటలు పొలములో పనియుండుననియు, పొలములలో విద్యార్థులకు దున్నుటయు, కోయటయు మొదలగునవి నేర్పబడుననియు, కొలదికాలపు తరగతికి పఠనీయ గ్రంథము లుండవనియు, విద్యార్థులు వారిలో వా రన్యోవ్యయగ కొన్ని సంగతుల బోధించుకొనవలసి యుండుననియు ఇప్పటి విద్యాక్రమము బాగుగా నున్నను విద్యార్థులలో ననేకుల కాలాచనశక్తి యంతరించుచున్న దనియు, తమ సామాన్యజీవనమున కది ప్రత్యేకమైనదని వారు బోధించుచున్నారనియు, విద్యచాకగా చిక్కునటుల జేయుటచేతనే ఆలోచనా విధానము విద్యార్థులకు తగ్గుచున్నదని తమయభిప్రాయ మనియు, కొలది గా విద్య నభ్యసించిన వారిని ఉపాధ్యాయులుగ స్వీకరించుట వలనను, సులభమార్గమున బోధింప వలయుననుటవలనను ఈచాకతన మేష్టమిచ్చుదనియును, వ్యవసాయమే ముఖ్యధామముగా గల ఈదేశములో వ్యవసాయక విద్యాభివృద్ధిని ప్రోత్సహింప వుండుట మిగుల విచారకరమనియు వారుచెప్పిరి.
అభ్యర్థులు
ఉపన్యాసకుల నభినందించుచు, తమయువన్యాసమున, ఈదినములలోమనము విద్యనుగూర్చి విశేషముగ వినుచున్నారనియు, కాని జనాభిప్రాయమును బట్టి చూడ రాజ్యవిషయక, పారిశ్రామిక విద్యనుగూర్చిమే విశేషముగ జనులు తమను దఖలు పుచ్చుకొన గోరుచున్నారనియు, అనేక విద్యావిధానములు, విశాళములు, ఉచితవిద్య, మొదలగువానిగూర్చి అనేక మాపుల నుపన్యాసములందు వినుచున్నామనియు, ఇవన్నియు ముఖ్యములేగాని యిట్టివిద్యలవలన ఫలితార్థమే మైన యుండునాయని సంశయము గలుగుచున్నదనియు, హిందూదేశమునందాచి ప్రసిద్ధిజెందిన వేదాంత విద్య ముఖ్యమేయగునగాని ప్రస్తుతమెట్లనోహిందూదేశపరికరముల నభివృద్ధి జేయవలయు నను చింత కలిగినని కావున పారిశ్రామిక వ్యవసాయక విద్యయునభివృద్ధికి వచ్చిన వెంటయు లాభకరముగా నుండుననియు జెప్పిరి.
పిమ్మట కొంతవాడ ప్రతివాదము జరిగినవెనుక గవర్నరుగారు విద్యాప్రదర్శన స్థాపకులగు డాక్టరుగారిని ప్రశంసించుచు సభను చాలించిరి.
ఏజెంట్లు కావలయును. 624
కొచ్చిక్, తిరువాన్కూరు, మైసూరు, సింహళము ఈదేశములయందు మాప్రసిద్ధి చెందిన వస్తువులను అమ్ముటకు జీతము మీదగాని, కమ్మివక్ మీదగాని ఏజెంట్లు గావలయును.
ప్రసిద్ధిచెందిన ముబస్సుసుమ్ తలనూనె వెద్దబుడ్డి 1.2 రూ. 1 చిన్నబుడ్డి 1.2 ఆ. 0-12-0.
హిందువులకు శ్రొత్తదియు వింతయునగు జపనీయ వెండి గిట్టు మాత్రము “సేపింటూన” ను కొనువర్తకులు ప్రజలుకవలయును. ఇది గొంతులో కల్గెను తీసివేసి సుఖము నిచ్చును.
ఇది ప్రత్యేకము కావలనుండి మాలికల నుండియు తయారు చేయబడియున్నది. ఉపన్యాసకులకు పాటకులకును చాల ప్రశస్త మైనచుండు. ఒకసారి వాడిన ఇక నెప్పటికి వదలరు. ఆ. 2 లు నుండి రూ. 2.0-0. వరకు నుండును.
ప్ర. గ. మేము రత్నములయందును ఇమిలేమక్ రాళ్లయందును న్యాపారము చేయుదుము.
బొంబాయి సేపింటూన్ డిపోవారికిని కలకత్తా ఆండర్ సెక్ డ్రాపునారికిని ఏజెంట్లుము.
ది సాల్ ఇండియన్ ట్రేడింగు బ్యూరో
నెం 11 రు వడచురై మేజిస్ట్రేట్, మద్రాసు

కావలెను.

15 రూపాయల జీతముతో ఒక సర్వేయరును, 20 రూపాయలతో ఒక ఓవరుసీరును సాలూరు జమీందారికి కాతెను. భత్యము రోజు 1-కి రు. 0 8-0 లును, మైలేజీ రు. 0-1-6 ను ఇయ్యబడును. దరఖాస్తులు సాలూరు దివానుగారికి, సాలూరు అని పంపవలెను.
పాక శాస్త్రము
(మూడవ కూర్పు.)
617 కంది సుబ్బారాయ విరచితము.
ఇది ప్రతి స్త్రీయును బాలికయు నవశ్యము పఠింపదగినది. దీని ప్రయోజనము గుఱించి యనేకులు శిక్షకులును సదభిప్రాయ మిచ్చియున్నార 280 పుటలుగలది.
వెల మిక్కిలి సరసము. రూ. 1-4-0 మాత్రమే.
గ్రంథము దొరకు స్థలము:— కే. సుబ్బారావు, నెం. 67, వెద్దవీధి, తిరునల్వేళ్ళి, మద్రాసు.
ఇందుమతీ పరిణయము.
కుమారభూర్షటి కృతాంధ్రకావ్యము రు. 0-10-0
అప్పారాయ నుకల్పాద్రోదగము
సూర్యతాంకరశాస్త్రము రు. 2-0-0
మైరెంటిని ఏక కాలమున గోరువిద్యార్థులకును, పుస్తకభాండాగారములకును, గమమువెల ఖక్తివ్యవసరకమత్రమే. మేనేజరు, ముసునూరు యస్టేటు
628 నూనీకు, కృష్ణాజిల్లా.
కూరకాయల, పువ్వుల విత్తులు.
పండ్లచెట్ల మొక్కలు, సంపంగి, గోనా మొదలగు మొక్కలు మా వడ్ల దొరకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము భగల పుస్తకము అర్థ డాప్టాంషలు పంపించువారికి పంపబడును. విలాసము:— యు. ఓబళప్ప అండు బదర్పు, 588 బసవనగుడి, బెంగుళూరు సిటీ.
ప్రాము గల బొమ్మలు
బయోగ్రఫులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడివములు - బొమ్మలకాష్టలు - గార్డీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)
బి. ఈశ్వరప్ప అండు సర్వు, విశాఖపట్టణము.
యోగన సుందరీయలు కథలు 2.0-0
చంద్రశేఖ. పుష్పలీలాచరి, నవల 1-8
సంగీత కథాసంగ్రహము 1.4-0
గానవిద్యా వికోశిని 1.8-0
523 “విద్యానిధి”, 87 రాయస్వామిపేటి, మద్రాసు.
నీవు ఇల్లు కట్టెదవా? అల్లుయన కాపు అయిర్
కాలము, స్పిరిట్ స్టెయిర్ కేసెసు, అర్న మెంటుల్
రెయిలింగు వైరాలకు, (సి. గోపాలనాయక్
అండుసర్వు బేసిక్ ఫౌండ్రీ మద్రాసు వారికి
వ్రాయుము.) 557
కల్నాణి - ప్రతీతుడు
ఇది మేక్సియన్ గ్నకు ఇంగ్లీషు మహావివాదము ననుసరించి తేట తెలుగున స్త్రీలకును బాలుకునకు తెలియజేయురచింపబడినది. ఇతర బాహుళ్యుల రచనా చతుర్తాగ్రములు, చుకతెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నది మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చతుర్తాగ్రమున గనమున అచ్చుకములు. కల్నాణి ఆ 1. ప్రతీతుడు - 2
ధైర్య కవచము
యజుజుండు గల పాగున గుఱుముగా ధైర్యము ప్రధానము. ధైర్యమనగా అపదలయందు చునప్పు చనింపకుండుట. మనుషుడు ధరింపదగిన యన్ని కరవములును ఆత్మశక్తియులచే భేదంపదగినది. ఉద్యోగ మనది కవచమాయుక్త శక్తియులను అభేద్యము. ఉద్యోగమును ప్రతిపాదించుటకై “అన్యత్రభిష్కృత్ గాగ్గయాత్ అన్యత్రచ హమాచరః” అనడి జేతేంద్రియుండైన భీష్మునిముక్క చురతనతి ముఖ్యతలని తెలిపియున్నది. వెల ర ఆనాడు.
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,
285 అనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

“ఆమె కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటను నీపిల్లవాడు అయినను సములలో నేర్చుకొనగలడు చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయుపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అన్నయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడవగలను.

వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మా వద్ద ప్లాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. నెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిల్లు వ్రాయుడు.

బెన్టు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు

327

పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆంగ్లమున కాశ్చిత్రములును పొందుట స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను ఆనందించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లమునకు కలుగజేసి తీరనిసౌఖ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు మేమి భరించుకొనెదము. వెంటనే వ్రాయుడు. 119 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ పాఠశాలనుం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తివాళిభర్త లేదు. రాజవైద్య నారాయణజీ కళకణ్ణి, 183, చిన్నబాగుగోడ, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీ శక్తిబోధనియను నాటకము సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జాపబడినది. అందరు జదివి తీగవలయును. వెల 0-4-0 పోస్టేజి వేటు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

భాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్. సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసంగ్రహ

ఈ గ్రంథపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కేరీటువలననే వస్తును. మగపులను, మచ్చలను గండమాలలను గుండ్లను, సాతనోష్ణలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

సావంతుని సాధనములు గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యరచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను గానాటును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారకసంభమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాంగ్లమును గలగ జేయును. 16 పోజులనర మందులకు 4 డెన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రొప్రైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144 ఫనసవాడి నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi. No. 144. No 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుక్తి కట్టకుంది గామలింగరెడ్డి గారిచే వ్రాసుబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రశ్నకము.

ఏకభాషావిప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అన్నారాయ విరచితము. వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అటు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దుభ్యాసముగల్గి బాల్కములోనే ధాతునవ్వము కలిగినవారికి మృత్యుయశోశము బలహీనమై మరణకాలమునకు దుఃఖము ననుభవించుకును. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ నేపించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి పశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవించుకును.

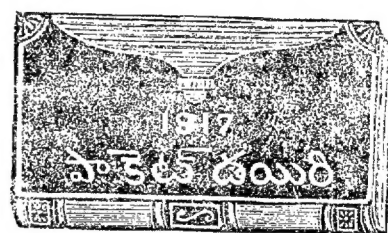
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బనల్ల ధాతుపక్షికలుగను, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు ముగ్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరయరుకు మానును, బహుమూక్తవాగ్ధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ వలవగల్గిన వగును. సాలామిసిరి అనునది ఒక బాతపండు. ఇది కాబూల్, కాంధహర్ నేతములలో వ్రోగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనశోభ 4 గురు మనఃస్థుల బలము ఆదేశమున ఒకసారిపికి గలదు. వై మురబ్బను నేపించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప సంకులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 పోజులు ఉపయోగించిన గానికల్ల పూర్తి గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనుపాపప్రతిక పాఠ్యులతో సంపాదకును.

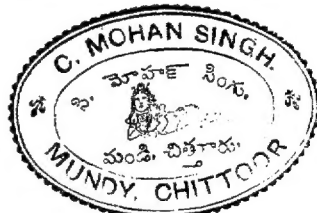
15 తులూలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

తివాలభర్త 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

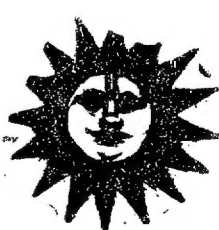

పాకెట్ డయిరీ యినాం

రబ్బరుసాంపులు విభావలోగాని విమానిరిగాని ధర రూ 2-0-0. 1917 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 31 వ తేదిలోపల రబ్బరుసాంపు అడ్డగుచేయువారికి వైకనిన డైరీయినాం 1917 వ సంవత్సరం క్యాలండరు వలయువారు అర్హజాపాప్తేజిప్తాంపు సంపాదన. పూర్వాశ్చేటాగు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును. 588 పి. య్. సింహం అండు కో 119, ఆంధ్రప్రదేశ్ నాయుని వీధి, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును విర్గలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్గును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగున? ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ (53) 21. నామ్యువీధి, బొంబాయి.